בס"ד

ספר זכרון

אתה בחור טוב אתה

לזכר רס"ב פבל פיאטניצקי ז"ל
נהג משא כבד, מדריך נהיגה חשוכה.
פלוגת שינוע, גדוד גדסם 294, חטיבה 460

Ты хороший человек

Книга памяти старшего сержанта Павла Пятницкого водителя тяжёлых грузовиков, инструктора по ночному вождению, воина 294-го батальона 460-й бригады

דְּבַר הַמַּהְדִּיר

מִשְׁפָּחָה, חֲבֵרִים וּמוֹקִירֵי זִכְרוֹ שֶׁל פָּבֶל

חוֹבֶרֶת זוֹ יוֹצֵאת לָאוֹר עִם תֹּם שְׁלוֹשִׁים יְמֵי הָאֵבֶל הָרִאשׁוֹנִים עַל פְּטִירָתוֹ שֶׁל פָּבֶל ז״ל.

מִקּוֹרוֹת חַיָּיו שֶׁל פָּבֶל, מֵהַהֶסְפֵּדִים, מִדִּבְרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, הַחֲבֵרִים וְהַמְּפַקְּדִים, נִשְׁקֶפֶת לְעֵינֵינוּ דְּמוּת יְחִידָה בְּמִינָהּ — אָדָם שֶׁל טוֹב־לֵב, נְתִינָה, אַחֲרָיוּת וְאַהֲבַת אָדָם.

בֵּין הַשּׁוּרוֹת אֶפְשָׁר לִמְצֹא לֹא רַק זִכְרוֹנוֹת וְסִפּוּרִים, אֶלָּא גַּם שִׁעוּרִים לַחַיִּים. פָּבֶל הִשְׁאִיר לָנוּ דֻּגְמָה אִישִׁית לְאֵיךְ נִרְאֶה אָדָם טוֹב, וְכֵיצַד נוֹהֲגִים בַּחֲבֵרִים, בַּמִּשְׁמָה וּבַחַיִּים עַצְמָם.

אוּלַי לֹא בְּמִקְרֶה הָיָה נוֹהֵג לִפְנוֹת לַאֲנָשִׁים בַּמִּשְׁפָּט הַפָּשׁוּט וְהַכֵּן:
״אַתָּה בָּחוּר טוֹב, אַתָּה״.

מִשְׁפָּט קָטָן זֶה מְבַטֵּא יוֹתֵר מִכֹּל אֶת דֶּרֶךְ חַיָּיו — לִרְאוֹת אֶת הַטּוֹב שֶׁבָּאָדָם וּלְהַאֲמִין בּוֹ.

מִי יִתֵּן וְנִמְצָא מְעַט נֶחָמָה בַּזִּכְרוֹנוֹת הַמּוּבָאִים בַּחוֹבֶרֶת, וְנַמְשִׁיךְ כָּל אֶחָד בְּדַרְכּוֹ אֶת הָאוֹר, הַנְּתִינָה וְהָאַחֲרָיוּת שֶׁפָּבֶל הוֹתִיר אַחֲרָיו.

חֲזַ״ל טָבְעוּ אֶת הַבִּטּוּי:
״חֲבָל עַל דְּאָבְדִין וְלָא מִשְׁתַּכְּחִין״ (סַנְהֶדְרִין קי״א ע״א),

וּפֵרוּשׁוֹ: **חֲבָל עַל מִי שֶׁאָבַד מֵאִתָּנוּ וְלֹא יִמָּצֵא עוֹד כְּמוֹתוֹ.**

יְהִי זִכְרוֹ שֶׁל פָּבֶל בָּרוּךְ.

הַמַּהְדִּיר:
סָרֶן (מִיל׳) מִיכָאֵל סַעֲדָה
סַמ״פ שִׁנּוּעַ, גַּדְסָ״מ 294
חֲטִיבָה 460

קוֹרוֹת חַיָּיו שֶׁל פָּבֶל ז"ל

פָּבֶל פִּיאטְנִיצְקִי ז"ל, בֵּנם שֶׁל בּוֹרִיס וְלוּדְמִילָה וְאָח לְדִימָה, שֶׁיִּבָּדְלוּ לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים, נוֹלַד בְּכ"ג בְּתַמּוּז תשל"ט (18 בְּיוּלִי 1979) בְּדְנִיפְּרוֹפֶּטְרוֹבְסְק שֶׁבְּאוּקְרָאִינָה.

יַלְדוּתוֹ עָבְרָה עָלָיו בָּעִיר קְרִיבּוֹי רוֹג, לְשָׁם נִשְׁלַח אָבִיו, בּוֹרִיס, בְּמִסְגֶּרֶת שֵׁרוּתוֹ כְּקָצִין בַּצָּבָא. שָׁם, בְּסְבִיבָה שֶׁל עֲרָכִים, מִשְׁמַעַת וּמְסִירוּת, עִצֵּב פָּבֶל אֶת אִישִׁיּוּתוֹ וְרָכַשׁ אֶת הַתְּכוּנוֹת שֶׁלִּוּוּ אוֹתוֹ לְאֹרֶךְ כָּל חַיָּיו.

בְּיוֹם 4 בְּאוֹגוּסְט 1994 עָלָה לְיִשְׂרָאֵל עִם מִשְׁפַּחְתּוֹ, כְּשֶׁהוּא בֶּן חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה בִּלְבַד. הַמַּעֲבָר לְמְדִינָה חֲדָשָׁה וּלְשָׂפָה חֲדָשָׁה לֹא הִרְתִּיעַ אוֹתוֹ. בְּנֶחִישׁוּת וּבְחָרִיצוּת לָמַד אֶת הַשָּׂפָה הָעִבְרִית בְּמְהִירוּת מַרְשִׁימָה, הִשְׁתַּלֵּב בַּחֶבְרָה הַיִּשְׂרְאֵלִית וְסִיֵּם אֶת לִמּוּדָיו בַּתִּיכוֹן בְּרִאשׁוֹן לְצִיּוֹן בְּהַצְלָחָה.

עִם גִּיּוּסוֹ לְצַהַ"ל עָבַר טִירוֹנוּת כְּלָל־צַהֲלִית, וּבְתוֹם הַכְשָׁרָתוֹ הוּצַע לוֹ לָצֵאת לְקוּרְס נְהִיגָה. פָּבֶל קִבֵּל אֶת הָאֶתְגָּר בְּרָצוֹן, וּבְתוֹם הַקּוּרְס הוּצַב בְּגְדוּד 196 שֶׁל חֵיל הַשִּׁרְיוֹן, בְּבֵית הַסֵּפֶר לְקְצִינֵי שִׁרְיוֹן (קַקַ"שׁ) בְּמַחֲנֵה שִׁיזָפוֹן שֶׁבִּדְרוֹם הַנֶּגֶב. שָׁם הֵחֵל אֶת דַּרְכּוֹ הַצְּבָאִית וְרָכַשׁ אֶת הַמִּקְצוֹעִיּוּת וְהָאַחֲרָיוּת שֶׁהָיוּ לְסִימַן הֵכֵּר בְּאִישִׁיּוּתוֹ.

לְאַחַר שִׁחְרוּרוֹ מִצַּהַ"ל פָּנָה לְחַיֵּי עֲבוֹדָה וַעֲשִׂיָּה. בְּמֶשֶׁךְ עֶשֶׂר שָׁנִים עָבַד כְּנַהַג אַמְבּוּלַנְס בְּחֶבְרַת **„א.ב. אַרְיֵה"**, תַּפְקִיד שֶׁשִּׁקֵּף אֶת נְכוֹנוּתוֹ הַתָּמִידִית לְסַיֵּעַ לַאֲחֵרִים וּלְהִתְיַצֵּב בְּכָל עֵת שֶׁנִּדְרַשׁ.

לְאַחַר מִכֵּן עָבַד בְּחֶבְרַת **„מֵאִיר"** לְמְכוֹנִיּוֹת וּמַשְׂאִיּוֹת בְּקִרְיַת גַּת, וְהִמְשִׁיךְ לְפַתֵּחַ אֶת מְיוּמָנוּיו וְנִסְיוֹנוֹ הַמִּקְצוֹעִי.

בְּהֶמְשֵׁךְ דַּרְכּוֹ בָּחַר לִפְנוֹת לְתְחוּם חָדָשׁ, עָשָׂה הֶסְבָּה מִקְצוֹעִית, לָמַד סַיְבֶּר וְהִשְׁתַּלֵּב גַּם בְּעוֹלָם זֶה בְּהַצְלָחָה. כְּדַרְכּוֹ תָּמִיד, גִּלָּה סַקְרָנוּת, רָצוֹן לִלְמֹד וְנְכוֹנוּת לְהִתְפַּתֵּחַ וּלְהִתְקַדֵּם.

לְצַד חַיֵּי הָעֲבוֹדָה, תָּפַס שֵׁרוּת הַמִּלּוּאִים מָקוֹם מֶרְכָּזִי בְּחַיָּיו. פָּבֶל שֵׁרֵת שָׁנִים רַבּוֹת בְּמִסְירוּת, בְּאַחֲרָיוּת וּבְאַהֲבַת הָאָרֶץ. בְּמַהֲלַךְ שָׁנוֹת הַשֵּׁרוּת הִכִּיר אֶת מִרְבִּית חֲבֵרָיו הַקְּרוֹבִים בְּיוֹתֵר, וְיָצַר קִשְׁרֵי רֵעוּת עֲמֻקִּים שֶׁהָפְכוּ עִם הַשָּׁנִים לְמִשְׁפָּחָה שְׁנִיָּה.

כָּל מִי שֶׁזָּכָה לְהַכִּיר אֶת פָּבֶל יָדַע שֶׁמֵּעֵבֶר לַמִּקְצוֹעִיּוּת וְלַמְּסִירוּת, עָמַד אָדָם בַּעַל לֵב רָחָב, חוּשׁ הוּמוֹר מְיֻחָד וְאַהֲבַת אָדָם כֵּנָה. תְּכוּנוֹת אֵלּוּ הֵן שֶׁהִפְכוּ אוֹתוֹ לְאָהוּב עַל כָּל מַכָּרָיו, וְהֵן שֶׁמַּמְשִׁיכוֹת לְהָאִיר אֶת זִכְרוֹ גַּם כַּיּוֹם.

בְּשֵׁרוּת הַמִּלּוּאִים הֵצַב כְּנַהֵג בִּפְלוּגַת הַמִּפְקָדָה שֶׁל גְּדוּד 7152 בַּחֲטִיבָה 27. עִם סְגִירַת הַגְּדוּד בִּשְׁנַת 2014 הוּעֲבַר, יַחַד עִם פְּלוּגַת הַמִּפְקָדָה, לְגְדוּד 294 שֶׁל חֲטִיבָה 847.

בִּשְׁנַת 2020 פֹּרְקָה חֲטִיבָה 847, וְעִמָּהּ גַּם הַגְּדוּד. חַיָּלֵי הַגְּדוּד חִפְּשׂוּ לָהֶם בַּיִת חָדָשׁ, וַחֲטִיבָה 460 – בֵּית הַסֵּפֶר לַשִּׁרְיוֹן בְּמַחֲנֵה שִׁיזָפוֹן – אִמְּצָה אוֹתָם בְּשִׂמְחָה. יַחַד הוּקַם גְּדוּד הַסִּיּוּעַ הַמְנֻהָלְתִי (גַּדְסָ"ם), שֶׁתַּפְקִידוֹ לְאַפְשֵׁר תִּסְפּוּק, פִּנּוּי, רְפוּאָה וְחִמּוּשׁ לַחֲטִיבָה בְּשָׁעַת לְחִימָה. בְּאוֹתוֹ רֶגַע, בְּמִדָּה רַבָּה, חָזַר פָּבֶל לַמָּקוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ הִתְחִיל אֶת דַּרְכּוֹ הַצְּבָאִית.

יַחַד עִם חֲבֵרָיו הֵקִים אֶת פְּלוּגַת הַשִּׁנּוּעַ, שֶׁהִתְמַחְתָה בִּנְסִיעָה מִבְצָעִית שֶׁל מַשְׂאִיּוֹת טַקְטִיּוֹת כְּבֵדוֹת, הַמְּסֻגָּלוֹת לְהַגִּיעַ לְכָל מָקוֹם, בְּכָל שָׁעָה מִשְּׁעוֹת הַיְּמָמָה, בְּכָל מֶזֶג אֲוִיר וְגַם בִּתְנָאֵי חֹשֶׁךְ מֻחְלָט.

בְּשִׁבְעָה בְּאוֹקְטוֹבֶּר 2023, בְּשָׁעָה 06:29 בַּבֹּקֶר, הִתְעוֹרֵר פָּבֶל – כְּמוֹ כָּל עַם יִשְׂרָאֵל – לְקוֹל הָאַזְעָקוֹת. בִּמְהֵרָה הֻפְעַל הַגְּדוּד, יָצָא צַו 8, וּפָבֶל מִהֵר יַחַד עִם חֲבֵרָיו לְמַחֲנֵה שִׁיזָפוֹן.

לְאַחַר הִתְאָרְגְּנוּת קְצָרָה הֻחֲלָה שַׁיָּרָה אֲרֻכָּה שֶׁל כְּלֵי רֶכֶב בְּדַרְכָּהּ אֶל הַלֹּא־נוֹדָע, לְעֵבֶר רְצוּעַת עַזָּה. אִישׁ לֹא יָדַע הֵיכָן יִישְׁנוּ בַּלַּיְלָה, מָה תִּהְיֶה מְשִׂימַת הַגְּדוּד וּמָה צָפוּי בַּהֶמְשֵׁךְ. דָּבָר אֶחָד יָדְעוּ כֻּלָּם – הוֹלְכִים לְהָשִׁיב אֶת הַחֲטוּפִים וּלְהַבְטִיחַ אֶת בִּטְחוֹנָהּ שֶׁל מְדִינַת יִשְׂרָאֵל לְאַחַר הָאָסוֹן הַנּוֹרָא.

בִּזְרוֹעוֹת פְּתוּחוֹת הִתְקַבֵּל הַגְּדוּד בַּיְּשׁוּב מֶרְכַּז שַׁפִּירָא, וְהִתְאָרַח בְּפְנִימִיּוֹת הַיְּשִׁיבָה הַתִּיכוֹנִית "אוֹר עֲצִיּוֹן", שָׁם זָכָה לְאֵרוּחַ לְבָבִי וְנָדִיב. מִשָּׁם יָצְאוּ חַיָּלֵי הַגְּדוּד עֶרֶב־עֶרֶב לִפְעִילוּיוֹת מִבְצָעִיּוֹת, וּתְחוֹם פְּעֻלָּתָם הִתְרַחֵב מִפַּאֲתֵי עַזָּה אֶל שְׁכוּנוֹת רִימַאל, שָׁאטִי, גַ'בַּאלְיָה, דַּרַג'־תֻּפָּאח וְאַחֵרוֹת.

פָּבֶל נָהַג בַּמַּשָּׂאִיּוֹת הַכְּבֵדוֹת בְּיָד בְּטוּחָה וּמְנוּסָּה, בְּעָנְנֵי אָבָק, בַּחֲשֵׁכָה מֻחְלֶטֶת וְגַם בִּתְנָאִים שֶׁל הֶעְדֵּר אֶמְצָעֵי רְאִיָּה לַיְלָה. הוּא הִפְגִּין שְׁלִיטָה מְלֵאָה בְּהַפְעָלַת מִכְלִית הַתִּדְלוּק, הִכִּיר לְעוֹמֶק אֶת כָּל מַעֲרְכוֹתֶיהָ, יָדַע לְאַתֵּר תַּקָּלוֹת וּלְתַקְּנָן, וְאַף לְבַצַּע פְּעוּלוֹת מוּרְכָּבוֹת בְּמַכְלוֹלִים שֶׁרַק מְעַטִּים הִכִּירוּ. הוּא יָדַע לְהַכְווִין אֶת הַטַּנְקִים אֶל הַמִּכְלִית בַּדֶּרֶךְ הַבְּטוּחָה וְהַיְּעִילָה בְּיוֹתֵר, וּבְכָךְ אִפְשֵׁר תִּדְלוּק שֶׁל פְּלוּגוֹת שְׁלֵמוֹת בִּזְמַן קָצָר בְּיוֹתֵר.

כְּכָל שֶׁהַמִּלְחָמָה הִתְאָרְכָה, הִתְבָּרֵר כִּי קַיָּם מַחְסוֹר בְּנַהֲגִים מקצוֹעִיִּים הַמְסֻגָּלִים לִנְהֹג בַּחֹשֶׁךְ וּלְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאֶמְצָעֵי רְאִיָּה לַיְלָה. לְשֵׁם כָּךְ הוּקְמוּ בָּתֵּי סֵפֶר יְעוּדִיִּים לִנְהִיגָה חֲשׁוּכָה. מִקְצוֹעִיּוּתוֹ שֶׁל פָּבֶל הוֹבִילָה לִשְׁלִיחָתוֹ לְקוּרְס מַדְרִיכֵי נְהִיגָה חֲשׁוּכָה. בִּמְהֵרָה הוֹכִיחַ אֶת יְכוֹלוֹתָיו, הִדְרִיךְ וְהִכְשִׁיר עֲשָׂרוֹת רַבּוֹת שֶׁל נַהֲגִים, וְנִקְרָא פַּעַם אַחַר פַּעַם לִסְיֵעַ בְּהַכְשָׁרָתָם.

בְּכָל פַּעַם שֶׁגְּדוּד 294 הֻפְעַל, הִתְיַצֵּב פָּבֶל מִיָּד, לְלֹא הִיסּוּס, וּבְצַע כָּל מְשִׂימָה שֶׁהוּטְלָה עָלָיו בְּמְסִירוּת וּבְאַחֲרָיוּת.

כַּאֲשֶׁר הַמַּצָּב הַבִּטָּחוֹנִי בַּצָּפוֹן הָלַךְ וְהִתְדַּרְדֵּר, וְהַצֹּרֶךְ בְּנַהֲגִים מְבַצָּעִיִּים הָלַךְ וְגָבַר, נִקְרָא פָּבֶל שׁוּב לַדֶּגֶל. הוּא נָטַל חֵלֶק בְּהַכְשָׁרַת נַהֲגִים לִנְהִיגָה מִבְצָעִית בְּגִזְרַת לְבָנוֹן, וְהַעֲמִיד לָרְשׁוּת הַצָּבָא אֶת נִסְיוֹנוֹ הָעָשִׁיר וְיֶדְעוֹ הַמִּקְצוֹעִי.

בְּיוֹם י"ח בְּסִיוָן תשפ"ו, 3 בְּיוּנִי 2026, יָצָא פָּבֶל מִבֵּיתוֹ מֻקְדָּם בַּבֹּקֶר לִקְרַאת יוֹם הֲכָנַת סֶגֶל לְקוּרְס נוֹסָף שֶׁעָמַד לְהִפָּתַח שָׁבוּעַ לְאַחַר מִכֵּן. פָּבֶל לֹא חָשׁ בְּטוֹב, נִכְנַס לַמִּרְפָּאָה וְשָׁם הִתְמוֹטֵט. מַאֲמַצֵּי הַהַחְיָאָה עָלוּ בְּתֹהוּ, וּמוֹתוֹ נִקְבַּע לְתַדְהֵמַת כָּל מַכִּירָיו, חֲבֵרָיו וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ.

פָּבֶל הָיָה אָדָם שֶׁל מַעֲשֶׂה, חָבֵר נֶאֱמָן, אִישׁ מִקְצוֹעַ מִן הַשּׁוּרָה הָרִאשׁוֹנָה וְלוֹחֵם בְּכָל רַמ"ח אֵיבָרָיו. הוּא הוֹתִיר אַחֲרָיו מִשְׁפָּחָה אוֹהֶבֶת, חֲבֵרִים רַבִּים וְחָלָל גָּדוֹל בְּלִבּוֹת כָּל אֵלֶּה שֶׁזָּכוּ לְהַכִּירוֹ.

יְהִי זִכְרוֹ בָּרוּךְ.

הֶסְפֵּד לַלְוָיָה – רַס"ב פָּבֶל פִּיאַטְנִיצְקִי ז"ל

פָּבֶל,

אֲנִי מִתְקַשֶּׁה לְהַאֲמִין שֶׁאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים מִמְּךָ בְּנִסְבּוֹת כָּאֵלּוּ, לְאַחַר תְּקוּפָה אֲרֻכָּה שֶׁבָּהּ נִלְחַמְנוּ יַחַד, כָּתֵף אֶל כָּתֵף.

אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים כָּאן, לְצַד מִשְׁפַּחְתְּךָ הַיְקָרָה וְכָל אוֹהֲבֶיךָ, הֲמוּמִים וְכוֹאֲבִים אֶת לֶכְתְּךָ, שֶׁהָרֵי הָיִיתָ וְתִישָּׁאֵר לָעַד מַשְׁמָעוּתִי עֲבוּר כֻּלָּנוּ.

עָלִיתָ לָאָרֶץ מֵאוּקְרָאִינָה בְּגִיל חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה, מִתּוֹךְ עֻרְכֵי הַצִּיּוֹנוּת וְאַהֲבַת הָאָרֶץ שֶׁאִפְיְנוּ אוֹתָךְ.

בְּשָׁנַת 1998 הִתְגַּיַּסְתָּ לְחֵיל הַלּוֹגִיסְטִיקָה, הֶכְשַׁרְתָּ כְּנַהָג מַשָּׂא כָּבֵד וְהֻצַּבְתָּ לְשָׁרֵת בַּחֲטִיבָה 460.

לְאַחַר תֹּם שֵׁרוּתְךָ הַסָּדִיר הִמְשַׁכְתָּ בְּשֵׁרוּת מִלּוּאִים פָּעִיל בַּחֲטִיבָה בְּמֶשֶׁךְ שָׁנִים אֲרֻכּוֹת.

עִם תְּחִלַּת הַמַּתְקָפָה בְּשִׁבְעָה בְּאוֹקְטוֹבֶּר 2023, הִתְיַצַּבְתָּ מִיָּד, וּבְמֶשֶׁךְ חֳדָשִׁים רַבִּים הָיִיתָ חֵלֶק מַשְׁמָעוּתִי בִּלְחִימַת הַגְּדוּד וּבַהֲגָנָה עַל מְדִינַת יִשְׂרָאֵל.

מֵאָז הִמְשַׁכְתָּ בְּהַתְמָדָה וּבְמְסִירוּת בְּשֵׁרוּת הַמִּלּוּאִים.

הָיִיתָ חַיָּל לְמוֹפֵת, הִקְרַנְתָּ בִּטָּחוֹן לִסְבִיבָתְךָ וְהָיִיתָ אָהוּב עַל חֲבֵרֶיךָ וּמְפַקְּדֶיךָ.

אָנוּ זוֹכְרִים אוֹתְךָ כְּאָדָם גָּדוֹל עִם לֵב גָּדוֹל וְרַךְ, עֶרְכִּי וּבַעַל חוּשׁ הוּמוֹר מְיֻחָד.

הָיִיתָ נָחוּשׁ לְבַצֵּעַ אֶת תַּפְקִידְךָ וְלָקַחַת חֵלֶק מַשְׁמָעוּתִי בַּהֶישֵּׂגִים הַמִּבְצָעִיִּים שֶׁל הַגְּדוּד וְהַחֲטִיבָה.

לְכָל מָקוֹם אֲלָיו הִגַּעְתָּ, וּבְכָל מַה שֶּׁנִּגַּעְתָּ, הִשְׁאַרְתָּ חוֹתָם — אֶת טְבִיעַת הָאֶצְבַּע הַיְחִידָה שֶׁלְּךָ, שֶׁאִי־אֶפְשָׁר הָיָה לְפַסְפֵּס.

תָּמִיד חָתַרְתָּ לִהְיוֹת מִקְצוֹעִי, פָּעַלְתָּ לְשַׁפֵּר תַּהֲלִיכִים, תָּרַמְתָּ לַאֲחֵרִים מִנִּסְיוֹנְךָ הָרַב, וְאַף לִמַּדְתָּ וְהִכְשַׁרְתָּ חַיָּלִים וְנַהֲגִים נוֹסָפִים.

הַחִנּוּךְ, הַמּוּסָר וְהָעֲרָכִים לְאוֹרָם הָלַכְתָּ וּפָעַלְתָּ, הֻשְׁרַשׁוּ בְּךָ מֵהַבַּיִת.

תָּמִיד מוֹבִיל, מַפְגִּין צְנִיעוּת וְחִבָּה לַחֲבֵרִים, וּמְהַוֶּה דֻּגְמָה שֶׁכֻּלָּנוּ הֶעֱרַכְנוּ.

אֶתְמוֹל, יוֹם רְבִיעִי, י"ח בְּסִיוָן תשפ"ו, 03.06.2026, הִתְבַּשַּׂרְנוּ עַל מוֹתְךָ הַפִּתְאוֹמִי, וְהַכְּאֵב גָּדוֹל.

הָיִיתָ חֵלֶק בִּלְתִּי נִפְרָד מֵהַנּוֹף בַּגְּדוּד; קָשֶׁה לְתָפֹס שֶׁכְּבָר לֹא תִּהְיֶה...

לְמִשְׁפַּחַת פִּיאַטְנִיצְקִי הַיְקָרָה

בּוֹרִיס, לוּדְמִילָה וְדִימָה,

אֲבַדְנוּ אֶתְמוֹל אָדָם מְיֻחָד וְחָבֵר יָקָר, וְאַתֶּם אֲבַדְתֶּם בֵּן וְאָח אָהוּב.

כְּלַל חַיָּלֵי וּמְפַקְּדֵי גְּדְסָ"ם 294 וַחֲטִיבָה 460 מְבַקְּשִׁים בְּשָׁעָה קָשָׁה זוֹ לְהִשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרְכֶם וּבְאֶבְלְכֶם הַכָּבֵד.

אָנוּ מַרְכִּינִים רֹאשׁ וְכוֹאֲבִים אֶת לֶכְתּוֹ שֶׁל פָּבֶל.

לָנֶצַח נַעֲמֹד לְצִדְּכֶם, נִתְמֹךְ וְנַחֲבֹק.

אַתֶּם חֵלֶק מִמִּשְׁפַּחַת הַגְּדוּד וַחֲטִיבָה 460 מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

הֱיוּ גֶּאִים.

פָּבֶל הָיָה דְּמוּת מוֹפֵת שֶׁתַּעֲמֹד תָּמִיד לְנֶגֶד עֵינֵינוּ בְּכָל אֲשֶׁר נֵלֵךְ.

נַמְשִׁיךְ לְהִלָּחֵם לְאוֹר הָעֲרָכִים שֶׁאִפְיְנוּ אֶת פָּבֶל — רוּחַ הַהִתְנַדְּבוּת, הַחֲבֵרוּת וְהָעַרְבוּת הַהֲדָדִית.

פָּבֶל,

תְּהֵא נִשְׁמָתְךָ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים, וִיהִי זִכְרְךָ בָּרוּךְ לָעַד.

מַצְדִּיעַ לְךָ!

הספד סרן (במיל') ארז זדה מפקד הפלוגה

הֶסְפֵּד לְפָּבֶל פִּיאַטְנִיצְקִי ז"ל

פָּבֶל הָיָה חֵלֶק בִּלְתִּי נִפְרָד מֵהַהֲוָיָה שֶׁל הַפְּלוּגָה שֶׁלָּנוּ.

הוּא הָיָה שָׁם תָּמִיד, מִיּוֹם הֶקֶמָתָהּ וְעוֹד הַרְבֵּה לִפְנֵי כֵּן, וּבְעִקֵּר לְאֹרֶךְ כָּל הַדֶּרֶךְ.

מֵאָז שִׁבְעָה בְּאוֹקְטוֹבֶּר זָכִיתִי לְבַלּוֹת מֵאוֹת יָמִים לְצִדּוֹ. תָּמִיד הוּא הִתְיַצֵּב, בְּכָל סֶבֶב מֵחָדָשׁ, בְּלִי לְוַותֵּר. גַּם כְּשֶׁהָיָה מְסֻפָּח לִיחִידוֹת אֲחֵרוֹת – תָּמִיד מָצָא דֶּרֶךְ לַחְבּוֹר אֵלֵינוּ כַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר מַהֵר.

קָשֶׁה לְדַמְיֵן אֶת הַפְּלוּגָה בִּלְעָדָיו.

פָּבֶל הָיָה אָדָם שֶׁאִי־אֶפְשָׁר לְפַסְפֵּס. אִישׁ גָּדוֹל, עִם הַרְבֵּה דֵּעוֹת וְרַעְיוֹנוֹת לְשִׁפּוּר. שׁוּם דָּבָר לֹא עָבַר לְיָדוֹ. הַנּוֹכְחוּת שֶׁלּוֹ הָיְתָה דוֹמִינַנְטִית בְּכָל מָקוֹם שֶׁהָיָה בּוֹ.

מִבַּחוּץ הוּא נִרְאָה קָשׁוּחַ, אֲבָל מִבִּפְנִים הָיָה רַךְ כְּמוֹ מַרְגָּרִינָה. אִישׁ טוֹב־לֵב, רַחְמָן וְאִכְפָּתִי לְכָל הַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ. לִפְעָמִים, מֵרֹב אִכְפָּתִיּוּת, הַטּוֹנִים הָיוּ עוֹלִים, אֲבָל תָּמִיד כָּל וִיכּוּחַ הִסְתַּיֵּם לֹא רַק בַּהֲבָנָה, אֶלָּא גַּם בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה.

הוּא דָּאַג לָנוּ לְהַרְבֵּה צ'וֹפָרִים, לְפַנֵּק אוֹתָנוּ בַּיָּמִים הַקָּשִׁים שֶׁל הַלְּחִימָה, וְתָמִיד, תָּמִיד וְדֵא שֶׁכֻּלָּם מְקַבְּלִים וְשֶׁאַף אֶחָד לֹא נִשְׁכָּח.

הַגַּלֶּרְיָה שֶׁלִּי מְלֵאָה בִּתְמוּנוֹת שֶׁהוּא צִלֵּם וּבְסִרְטוֹנִים מַצְחִיקִים שֶׁהֵרִימוּ אֶת הַמּוֹרָל – מִסִּרְטוֹן שֶׁלִּי רוֹקֵד וְעַד תְּמוּנוֹת מַצְחִיקוֹת.

פָּבֶל הָיָה מֵהַזַּן הַנָּדִיר שֶׁל אֲנָשִׁים שֶׁאֵינָם מְחֻבָּרִים לְקִבּוּצוֹת וְאִטְסְאַפּ וּמַעֲדִיפִים שִׂיחַת טֶלֶפוֹן. כִּמְעַט שֶׁלֹּא עָבַר שָׁבוּעַ שֶׁלֹּא דִּבַּרְנוּ בַּטֶּלֶפוֹן.

אֶתְמוֹל בָּעֶרֶב נִפְגַּשְׁנוּ כָּל הַפְּלוּגָה לְזוּם, לַעֲלוֹת מַחֲשָׁבוֹת וְזִכְרוֹנוֹת עַל הָאִישׁ הַיָּקָר הַזֶּה. כֻּלָּם נִזְכְּרוּ בּוֹ בְּעַרְגָּה, בְּשִׁלּוּב שֶׁל צְחוֹק וְעֶצֶב גָּדוֹל.

מִיכָאֵל הַסַּמְ"פ סִפֵּר:

"פָּבֶל הִתְקַשֵּׁר אֵלַי לִפְנֵי שָׁנָה־שְׁנָתַיִם וְסִפֵּר שֶׁהוּא וַחֲבֵרָיו מְאַרְגְּנִים מְסִבַּת בַּר־מִצְוָה לִבְנוֹ שֶׁל חָבֵר שֶׁנִּפְטַר לִפְנֵי כַּמָּה שָׁנִים.

הוּא הִתְיַעֵץ אִתִּי אֵיךְ קוֹנִים תְּפִלִּין וּמָה הָעֲלוּת שֶׁלָּהֶן. הָיָה לוֹ חָשׁוּב שֶׁהַיֶּלֶד יְקַבֵּל אֶת הַתְּפִלִּין הַטּוֹבוֹת בְּיוֹתֵר.

גַּם הוּא עַצְמוֹ, בְּמַהֲלַךְ הַמִּלְחָמָה, פָּנָה אֵלַי וּבִקֵּשׁ לְהַשִּׂיג לוֹ זוּג תְּפִלִּין, וּבִקֵּשׁ שֶׁלֹּא אֲסַפֵּר עַל כָּךְ."

הָיָה לוֹ לֵב יְהוּדִי חַם. הוּא גַּם סִפֵּר לִי כָּל הַזְּמַן שֶׁכְּשֶׁהָיָה קָטָן בְּאוּקְרָאִינָה לָמַד בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, וְתָמִיד קָרָא לִי לִשְׁמֹעַ שִׁירִים בְּיִידִישׁ שֶׁהָיָה בָּטוּחַ שֶׁאֲנִי מַכִּיר.

אֶחָד הַדְּבָרִים הֲכִי מְיֻחָדִים בְּפָבֶל הָיָה הַיַּחַס שֶׁלּוֹ לְהוֹרָיו. הוּא גָּר אִתָּם וְטִפֵּל בָּהֶם בִּמְסִירוּת יוֹצֵאת דֹּפֶן. דָּאַג לְכָל צָרְכֵיהֶם.

כָּל בַּקָּשָׁה שֶׁלּוֹ לִיצִיאָה מְיֻחֶדֶת מֵהַמִּלּוּאִים הָיְתָה כְּדֵי לְלַוּוֹת אֶת אָבִיו וְאִמּוֹ לִבְדִיקָה אוֹ לַעֲזֹר בְּמַשָּׂהוּ דָּחוּף.

כִּבּוּד הוֹרִים זֶה כָּל כָּךְ לֹא מוּבָן מֵאֵלָיו, וְאֶחָד הַדְּבָרִים הַמּוֹעָרָכִים בְּיוֹתֵר.

...

פָּבֶל,

אַתָּה בָּחוּר טוֹב, אַתָּה!

יְהִי זִכְרְךָ בָּרוּךְ.

אוֹהֵב, מַעֲרִיךְ וּכְבָר מְאֹד מִתְגַּעְגֵּעַ,

אָרֶז.

וכך הספיד אותו אלכס, חבר המשפחה

הֶסְפֵּד לְפָבֶל ז״ל

פָּבֶל הַיָּקָר שֶׁלָּנוּ, חָבֵר נֶפֶשׁ,

אֲנִי עוֹמֵד כָּאן הַיּוֹם וּמְסָרֵב לְהַאֲמִין שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר עָלֶיךָ בִּלְשׁוֹן עָבָר.

הַלֵּב פָּשׁוּט לֹא מְסֻגָּל לִקְלֹט אֶת הַבְּשׂוֹרָה הַמָּרָה, לֹא מוּכָן לְהָבִין שֶׁאַתָּה, הָאָדָם הֶכִי חַי, הֶכִי שָׂמֵחַ וְהֶכִי מָלֵא בְּאוֹר שֶׁאֲנִי מַכִּיר – כְּבָר לֹא אִתָּנוּ.

רַק בֶּן אַרְבָּעִים וָשֵׁשׁ, בְּשִׂיא פְּרִיחָתְךָ, הָלַכְתָּ מֵאִתָּנוּ פִּתְאוֹם, בְּמַהֲלַךְ שִׁרוּת הַמִּלּוּאִים, כְּשֶׁטּוֹבַת הַמְּדִינָה וְהַנְּתִינָה לָאַחֵר עוֹמְדוֹת לְנֶגֶד עֵינֶיךָ, בְּדִיּוּק כְּפִי שֶׂחָיִיתָ אֶת כָּל חַיֶּיךָ.

הָיִינוּ חֲבֵרִים כָּל כָּךְ הַרְבֵּה שָׁנִים. עָבַרְנוּ יַחַד דֶּרֶךְ אֲרֻכָּה, חַיִּים שְׁלֵמִים.

הָיִיתָ אִתָּנוּ בָּרְגָעִים הֶכִי שְׂמֵחִים שֶׁלָּנוּ, וְיָדַעְתָּ לְהָרִים וְלִשְׂמֹחַ מִכָּל הַלֵּב.

וְהָיִיתָ שָׁם, יָצִיב כְּמוֹ סֶלַע, בָּרְגָעִים הֶכִי מֻרְכָּבִים וְהֶכִי קָשִׁים.

תָּמִיד יָדַעְנוּ שֶׁעַל פָּבֶל אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לִסְמֹךְ בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת.

לֹא מְשַׁנָּה מָה הַשָּׁעָה, לֹא מְשַׁנּוֹת מָה הַנְּסִבּוֹת – אִם הָיִינוּ צְרִיכִים אוֹתְךָ, הָיִיתָ שָׁם.

הָיִיתָ שָׁם בִּשְׁבִיל כֻּלָּם.

הָיִיתָ בִּשְׁבִילֵנוּ חָבֵר אֱמֶת.

הָיִיתָ בֵּן הֶכִי נִפְלָא שֶׁאֶפְשָׁר לְיַחֵל לוֹ בִּשְׁבִיל הוֹרִים.

אָח נֶאֱמָן לְאָחִיךָ.

הָיִיתָ כְּמוֹ דּוֹד בִּשְׁבִיל הַיְלָדִים שֶׁלָּנוּ, הַחֲבֵרִים.

כְּשֶׁחוֹשְׁבִים עָלֶיךָ, פָּבֶל, הַמִּלָּה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁעוֹלָה לָרֹאשׁ הִיא: "טוֹב".

הָיִיתָ אָדָם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב מְזוּקָק.

אֲנִי מְנַסֶּה לְהִזָּכֵר, וַאֲנִי לֹא חוֹשֵׁב שֶׁרָאִיתִי אוֹתְךָ פַּעַם אַחַת מִתְרַגֵּז אוֹ כּוֹעֵס.

הַלֵּב הָרָחָב שֶׁלְּךָ הֵכִיל אֶת כּוּלָּם.

שִׂמְחַת הַחַיִּים הַבִּלְתִּי־נִגְמֶרֶת שֶׁלְּךָ הִדְבִּיקָה אֶת כָּל מִי שֶׁהָיָה סְבִיבְךָ, וְהַחִיּוּךְ שֶׁלְּךָ יָכוֹל הָיָה לְהָאִיר אֶת הַחֲדָרִים הֶכִי חֲשׁוּכִים.

תָּמִיד רָצִיתָ לַעֲזֹר.

תָּמִיד שָׁאַלְתָּ מָה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת בִּשְׁבִיל אֲחֵרִים. תָּמִיד שַׂמְתָּ אֶת עַצְמְךָ אַחֲרוֹן.

ובתום השבעה נכתב הספד נוסף

נְאוּם לְטֶקֶס הַשְּׁבוּעַ לְזִכְרוֹ שֶׁל פֶּבֶל ז"ל

הוֹרִים יְקָרִים, בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה וַחֲבֵרִים,

אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים כָּאן הַיּוֹם, שָׁבוּעַ יָמִים מֵאָז שֶׁהֵבֵאנוּ אֶת פֶּבֶל לִמְנוּחַת עוֹלָמִים, וְהַלֵּב עֲדַיִן מְסָרֵב לְהַאֲמִין.

הַשָּׁבוּעַ הֶחָלוֹף הָיָה הַשָּׁבוּעַ הָאָרֹךְ, הַחָשׁוּךְ וְהַכּוֹאֵב בְּיוֹתֵר שֶׁחָוִינוּ. שָׁבוּעַ שֶׁבּוֹ הֶחָלָל הָעָצוּם שֶׁפֶּבֶל הוֹתִיר אַחֲרָיו הִתְחִיל לְהַרְגִּישׁ מֻחְשִׁי וּמְאַיֵּם מִתָּמִיד.

בְּכָל רֶגַע בְּתוֹךְ שִׁבְעַת הַיָּמִים הָאֵלֶּה צִפִּינוּ לִשְׁמֹעַ אֶת הַצְּחוֹק שֶׁלּוֹ, לִרְאוֹת אֶת הַחִיּוּךְ הַמֻּכָּר שֶׁהָיָה מֵאִיר כָּל חֶדֶר, אוֹ פְּשׁוּט לָדַעַת שֶׁהוּא שָׁם, כְּמוֹ אֲגַם שֶׁל שִׂמְחָה, כְּמוֹ הַסָּלַע הַיָּצִיב שֶׁהָיָה תָּמִיד עֲבוּרֵנוּ.

בְּמַהֲלַךְ הַשָּׁבוּעַ הַזֶּה, הַזִּכְרוֹנוֹת לֹא הִפְסִיקוּ לְהַצִּיף. נִזְכַּרְנוּ בַּדֶּרֶךְ הָאֲרֻכָּה שֶׁעָבַרְנוּ יַחַד, בְּחַיִּים שְׁלֵמִים שֶׁל חֲבֵרוּת אֱמֶת לְלֹא תְּנָאִים.

נִזְכַּרְנוּ אֵיךְ תָּמִיד, לֹא מְשַׁנֶּה מָה הָיוּ הַנְּסִבּוֹת, פֶּבֶל הָיָה שָׁם בִּשְׁבִיל כֻּלָּנוּ וְתָמִיד הֵבִיא אִתּוֹ אַהֲבָה.

הוּא נִקְטַף מֵאִתָּנוּ כְּשֶׁהוּא בְּשִׂיא פְּרִיחָתוֹ, מִתּוֹךְ אוֹתָהּ נְתִינָה מֻחְלֶטֶת שֶׁאִפְיְנָה אוֹתוֹ — בְּמַהֲלַךְ שֵׁרוּת הַמִּלּוּאִים, כְּשֶׁהוּא מֵגֵן עַל הַמּוֹלֶדֶת וְעַל כֻּלָּנוּ.

בַּמַּעֲמָד הַכּוֹאֵב הַזֶּה, אֲנִי רוֹצֶה לִפְנוֹת אֲלֵיכֶם, הוֹרָיו הַיְקָרִים שֶׁל פֶּבֶל.

אֵין בְּפִינוּ מִלִּים שֶׁיְּכוֹלוֹת לְרַפֵּא אֶת הַשֶּׁבֶר הַנּוֹרָא, אַךְ אָנוּ מַרְגִּישִׁים חוֹבָה עֲמֻקָּה לוֹמַר לָכֶם תּוֹדָה.

תּוֹדָה שֶׁהֵבֵאתֶם לָעוֹלָם אָדָם כֹּה נִפְלָא, טָהוֹר וְנָדִיר.

תּוֹדָה עַל הַחִנּוּךְ וְהָעֶרְכִים שֶׁסָּפַגְ בְּבֵיתְכֶם, שֶׁהָפְכוּ אוֹתוֹ לְמַצְפֵּן שֶׁל טוּב־לֵב בָּעוֹלָם הַזֶּה.

הֶעֱנַקְתֶּם לָנוּ אוֹתוֹ בְּמַתָּנָה כְּחֻבֶּר, וַאֲנַחְנוּ זָכִינוּ בְּאָח, בְּדוֹד לִילָדֵינוּ וּבְחָבֵר נֶפֶשׁ לַחַיִּים.

אָנוּ מִתְפַּלְּלִים וּמְאַחֲלִים לָכֶם מֵעֹמֶק הַלֵּב שֶׁתִּמְצְאוּ אֶת כֹּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְהַמְשִׁיךְ, וּמַבְטִיחִים שׁוּב — אֲנַחְנוּ כָּאן לְצִדְּכֶם, נִתְמֹךְ בָּכֶם כְּכָל שֶׁיִּדָּרֵשׁ וְלֹא נַרְפֶּה.

דְּבַר תּוֹרָה

חֲזַ"ל מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ שֶׁיֵּשׁ מַשְׁמָעוּת רוּחָנִית עֲמֻקָּה לְצִיּוּן שִׁבְעַת הַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים.

בְּסֵפֶר עָמוֹס נִכְתָּב: "וְהַפַכְתִּי חַגֵּיכֶם לְאֵבֶל", וּמִכָּאן לָמְדוּ בַּגְּמָרָא שֶׁחֲשִׁיבוּתָם שֶׁל יְמֵי הָאֲבֵלוּת הִיא כְּמוֹ יְמֵי הֶחָג — שִׁבְעָה יָמִים הַמְּהַוִּים יְחִידַת זְמַן שְׁלֵמָה, שֶׁבָּהּ אָנוּ נִפְרָדִים מִן הַגּוּף הַפִּיזִי וּמְקַדְּשִׁים אֶת הַנְּשָׁמָה הַנִּצְחִית.

הָרַלְבַּ"ג, רַבִּי לֵוִי בֶּן גֵּרְשׁוֹם, מַסְבִּיר שֶׁהַמִּסְפָּר שֶׁבַע בַּתּוֹרָה מְיַצֵּג אֶת שְׁלֵמוּתוֹ שֶׁל עוֹלַם הַטֶּבַע, כְּמוֹ שִׁבְעַת יְמֵי בְּרֵאשִׁית.

כַּאֲשֶׁר אָנוּ מְצַיְּנִים שִׁבּוּעַ לְאֹבֶדֶן, אָנוּ מַכִּירִים בְּכָךְ שֶׁחַיָּיו הַפִּיזִיִּים שֶׁל פֶּרֶט בָּעוֹלָם הַזֶּה הִגִּיעוּ אֶל הַשְׁלֵמוּת וְהַתַּכְלִית שֶׁלָּהֶם.

אַף עַל פִּי שֶׁהוּא נִקְטַף בְּדִמֵי יָמָיו, כְּשֶׁהוּא רַק בֶּן אַרְבָּעִים וְשֵׁשׁ, הַטּוֹב הַטָּהוֹר שֶׁהִסְפִּיק לַעֲשׂוֹת, הַחֶסֶד וְהַהֲנָנָה עַל הָעָם, הִשְׁלִימוּ אֶת תִּקּוּן נִשְׁמָתוֹ בַּצּוּרָה הַמְּעוּלָּה בְּיוֹתֵר.

פֶּרֶט שֶׁלָּנוּ נָפַל כְּגִבּוֹר וּכְאִישׁ חֶסֶד. כְּפִי שֶׁאָמְרוּ בַּלְוָיָה, נִשְׁמָתוֹ שׂוֹכֶנֶת כָּעֵת בַּמָּקוֹם הַגָּבוֹהַּ בְּיוֹתֵר בְּגַן־עֵדֶן, בִּמְחִיצָתָם שֶׁל הָרוּגֵי מַלְכוּת.

פֶּרֶט הַיָּקָר, הַגַּעְגּוּעִים אֵלֶיךָ רַק הִתְחִילוּ, וְהֵם יְלַוּוּ אוֹתָנוּ תָּמִיד.

נַמְשִׁיךְ לָלֶכֶת בָּאוֹר שֶׁהִשְׁאַרְתָּ לָנוּ, לַחְיוֹת אֶל הָעוֹלָם וְלַעֲזוֹר לַאֲחֵרִים.

תְּהֵא נִשְׁמָתוֹ שֶׁל פֶּרֶט צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים, וְשֶׁלֹּא תֵּדְעוּ עוֹד צַעַר.

וכך ספד בתום ימי השבעה יורי קוזמינוב חברו לנשק, להגה ולהדרכת נהיגה

פָּבֶל, אָח שֶׁלִּי הַיָּקָר

לִפְנֵי שִׁבְעָה־עָשְׂרֵה שָׁנָה נִפְגַּשְׁנוּ בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה.

אֲנִי זוֹכֵר אוֹתְךָ עוֹמֵד מוּלִי — אָדָם רְצִינִי, מִקְצוֹעִי, אֶחָד שֶׁיּוֹדֵעַ עִנְיָן. וַאֲנִי, שֶׁהִרְגַּשְׁתִּי אָז קְצָת כְּמוֹ יֶלֶד בֵּין חֲבוּרָה שֶׁל אֲנָשִׁים מְנֻסִּים, עֲדַיִן לֹא יָדַעְתִּי כַּמָּה מַהֵר תִּכָּנֵס לַלֵּב שֶׁלִּי.

אַתָּה נִגַּשְׁתָּ אֵלַי כְּאִלּוּ אֲנַחְנוּ מַכִּירִים כְּבָר שָׁנִים.

קִבַּלְתָּ אוֹתִי מַהֵר, בְּלִי שְׁאֵלוֹת וּבְלִי מֶרְחָק.

אַפִלּוּ בְּאוֹתוֹ שָׁבוּעַ שֶׁל הַמִּלּוּאִים הִזְמַנְתָּ אוֹתִי לָבוֹא אִתְּכֶם לִשְׁתּוֹת קְצָת בִּירָה בַּפַּאב שֶׁל צְאָלִים — וְשָׁם הִתְחִיל מַשֶּׁהוּ מְיֻחָד.

מֵאָז נִקְשַׁרְתִּי אֵלֶיךָ כְּמוֹ לָאָח הַגָּדוֹל שֶׁתָּמִיד רָצִיתִי.

אוּלַי בִּגְלַל שֶׁגָּדַלְתִּי בֵּין שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, הָיָה מַשֶּׁהוּ בַּקֶּשֶׁר אִתְּךָ שֶׁנָּתַן לִי תְּחוּשָׁה שֶׁל אָח — מִישֶׁהוּ שֶׁאֶפְשָׁר לִסְמֹךְ עָלָיו, לִצְחֹק אִתּוֹ וְלָדַעַת שֶׁהוּא שָׁם.

אֲנִי לֹא אֶשְׁכַּח אֶת כָּל הָרְגָעִים הַקְּטַנִּים וְהַגְּדוֹלִים שֶׁלָּנוּ יַחַד.

אֶת הַצְּחוֹקִים בַּבָּסִיס, אֶת הַכִּנּוּיִים שֶׁהָיִינוּ מַמְצִיאִים לְכָל מִי שֶׁעָבַר לְיָדֵנוּ, וְאֵיךְ תָּמִיד הָיָה לְךָ מַשֶּׁהוּ מַצְחִיק לוֹמַר.

הָיְתָה לְךָ יְכֹלֶת מְיֻחֶדֶת לִמְצֹא אֶת הַמִּשְׁפָּט הַנָּכוֹן, לְהַצְחִיק בְּדִיּוּק בַּזְּמַן וּלְהָרִים אֶת הָאֲווִירָה.

כֻּלָּם רָאוּ בְּךָ אָדָם בּוֹגֵר, מִקְצוֹעִי וּמֵעֲרֶךָ.

אֲבָל מִי שֶׁזָּכָה לְהַכִּיר אוֹתְךָ בֶּאֱמֶת, יָדַע שֶׁיֵּשׁ בְּךָ גַּם לֵב עָנָק, חֲבֵרוּת אֲמִתִּית וּנְשָׁמָה מְיֻחֶדֶת.

יְהִיֶה לִי קָשֶׁה לְהַגִּיעַ לַבָּסִיס וְלֹא לִרְאוֹת אוֹתְךָ.

יֶחְסַר לִי הַהֶסְכֵּם שֶׁלָּנוּ — לִשְׁמֹר מִטָּה אֶחָד לְיַד הַשֵּׁנִי.

יֶחְסְרוּ לִי הַמִּשְׁפָּטִים הַמְדֻיָּקִים שֶׁלְּךָ, אֵלֶּה שֶׁיּוֹדְעִים לִפְגֹּעַ בְּדִיּוּק בַּמָּקוֹם הַנָּכוֹן.

יֶחְסַר לִי הַטֶּלֶפוֹן שֶׁלְּךָ כָּל בֹּקֶר, בְּדִיּוּק בָּרֶגַע שֶׁאֵין לִי זְמַן לְדַבֵּר...

וְהַיּוֹם, הָיִיתִי נוֹתֵן הַכֹּל בְּשְׁבִיל לְקַבֵּל עוֹד שִׂיחָה אַחַת מִמְּךָ.

הָיִיתִי יָכוֹל לְדַבֵּר אִתְּךָ שָׁעוֹת, יָמִים עַל גַּבֵּי יָמִים.

רַק שֶׁתֵּדַע, פֶּבֶל, אַתָּה חָרוּט לִי בַּלֵּב וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

אֲנִי תָּמִיד אֶזְכֹּר אוֹתְךָ כְּמוֹ שֶׁהָיִיתָ — נֶהֱנָה מֵהַחַיִּים, מְחַיֵּךְ, מַצְחִיק וַאֲמִתִּי.

תּוֹדָה עַל הַחֲבֵרוּת.

תּוֹדָה עַל הַזְּכוּת לְהַכִּיר אוֹתְךָ.

תּוֹדָה עַל כָּל הָרְגָעִים שֶׁלָּנוּ יַחַד.

מִתְגַּעְגֵּעַ אֵלֶיךָ, אָח שֶׁלִּי.

דּוּשְׁנִילְקָה שֶׁלִּי ❤️

מִמֶּנִּי, יוֹרָה.

סַא״ל (מִיל׳) אִיתַי נַעֲמַת, מְגַ״ד גַּדְסָ״ם 294 לְשֶׁעְבַר, מְסַפֵּר

בִּשְׁנַת 2000 הָיִיתִי בְּקוּרְס קְצִינֵי שִׁרְיוֹן בְּשִׁיזָפוֹן (קַקָּ״שׁ). פָּבֶל הָיָה נַהַג הַהַמֶּר הַצָּמוּד שֶׁל הַצֶּוֶת לְתַרְגּוּלִים, לְנִווּטִים וּלְכָל מִשְׂרָה אוֹ מְשִׂימָה שֶׁנִּדְרַשׁ בָּהֶם רֶכֶב צְבָאִי.

לְכאוֹרָה הוּא הָיָה "רַק נַהַג", אֲבָל בְּפֹעַל הָיָה חֵלֶק בִּלְתִּי נִפְרָד מִן הַצֶּוֶת. הוּא הָיָה חָבֵר קָרוֹב שֶׁל מְפַקֵּד הַצֶּוֶת, מוֹרָן עוֹמֶר – הַיּוֹם תַּת־אַלּוּף, רֹאשׁ חֲטִיבַת הַתִּכְנוּן וּמְפַקֵּד אֻגְדָּה 36. פָּבֶל הָיָה מְשׁוֹחֵחַ עִמּוֹ בְּגִבַּהּ הָעֵינַיִם, צוֹחֵק אִתּוֹ וּמְקַיֵּם עִמּוֹ קֶשֶׁר חַם וּמְיֻחָד.

בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַתְּקוּפָה הוּא הָיָה צָמוּד אֵלֵינוּ, גַּם בַּלֵּילוֹת. הוּא יָשַׁן אִתָּנוּ בַּתְּנָאִים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר, חָלַק אִתָּנוּ אֶת הַמַּאֲמָצִים וְהָיָה חֵלֶק מִן הַחוֹוָיָה הַמְּשֻׁתָּפֶת.

שָׁנִים לְאַחַר מִכֵּן, כְּשֶׁהִגַּעְתִּי לְשֵׁרוּת הַמִּלּוּאִים, פָּגַשְׁתִּי אֶת פָּבֶל שׁוּב. בְּכָל פַּעַם שֶׁנִּפְגַּשְׁנוּ, הוּא הָיָה שׁוֹאֵל אוֹתִי מָה שְׁלוֹמוֹ שֶׁל מוֹרָן עוֹמֶר, מְפַקֵּד הַצֶּוֶת מִימֵי הַקּוּרְס. וְתָמִיד הָיָה אוֹמֵר בְּבִטָּחוֹן:

"הוּא עוֹד יִהְיֶה גֶּנֶרָל. הוּא יִהְיֶה רַמְטְכָ״ל, וַאֲנַחְנוּ נוּכַל לוֹמַר שֶׁאֲנַחְנוּ גִּדַּלְנוּ אוֹתוֹ."

לְאַחַר פְּטִירָתוֹ שֶׁל פָּבֶל חִפַּשְׂתִּי אֶת מִסְפָּרוֹ שֶׁל תַּא״ל מוֹרָן עוֹמֶר. הָיָה חָשׁוּב לִי לְעַדְכֵּן אוֹתוֹ עַל פְּטִירָתוֹ שֶׁל פָּבֶל, וְלְסַפֵּר לוֹ עַד כַּמָּה עָקַב בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַשָּׁנִים אַחַר הַתְקַדְּמוּתוֹ וְהַצְלָחוֹתָיו.

מוֹרָן הִתְרַגֵּשׁ מְאֹד לִשְׁמֹעַ אֶת הַבְּשׂוֹרָה הַקָּשָׁה וְהִצְטַעֵר עָלֶיהָ עֲמוּקוֹת, וְזֹאת אַף שֶׁלֹּא פָּגַשׁ אֶת פָּבֶל כְּעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה. נִדְמָה שֶׁפָּבֶל, בְּאִינְטוּאִיצְיָה הַמְיֻחֶדֶת שֶׁלּוֹ, חָזָה כְּבָר אָז אֶת הַדֶּרֶךְ שֶׁבָּהּ יִתְקַדֵּם מוֹרָן.

אִיתַי מוֹסִיף וּמְסַפֵּר:

"הַקֶּשֶׁר שֶׁלִּי עִם פָּבֶל הָיָה מֵעֵבֶר לְיַחְסֵי מְפַקֵּד וְחַיָּל. לֹא סְתָם הוּא הָיָה נִגָּשׁ אֵלַי וְאוֹמֵר אֶת הַמִּשְׁפָּט הַקָּבוּעַ שֶׁלּוֹ:

'אַתָּה בָּחוּר טוֹב, אַתָּה.'"

אֲנִי נִזְכָּר בְּאַחַד הָאִמּוּנִים שֶׁבּוֹ נָסָעְנוּ מִשִּׁיזָפוֹן לְסַיָּרִים. פָּבֶל שִׁמֵּשׁ כִּמְלַוֶּה נְסִיעָה בְּמַשָּׂאִית רֵיאוֹ – כְּלִי רֶכֶב קָשֶׁה לִנְסִיעָה, לְלֹא גַּג וּבִתְנָאִים שֶׁאֵינָם נוֹחִים כְּלָל.

כְּשֶׁהִגַּעְנוּ לִנְקֻדַּת מְנוּחָה בְּאֶמְצַע הַמַּסְלוּל, פָּבֶל הִצִּיעַ לְצַלֵּם אֶת הַשַּׁיָּרָה בְּרַחְפָּן שֶׁהֵבִיא עִמּוֹ.

סְכַּמְנוּ שֶׁהוּא יַעֲלֶה לְעֶשֶׂר דַּקּוֹת עַל הָרֶכֶב שֶׁלִּי, וַאֲנִי – הַמַּג״ד – אַעֲלֶה עַל הָרֵיאוֹ כִּמְלַוֶּה. פָּבֶל יְצַלֵּם, אֲנִי אוֹרֶה לַשַּׁיָּרָה לַעֲצֹר, וְאָז נַחֲזֹר כָּל אֶחָד לִמְקוֹמוֹ.

אֶלָּא שֶׁכְּשֶׁעָלִיתִי עַל הָרֵיאוֹ גִּלִּיתִי שֶׁאֵין לִי כְּלָל מַכְשִׁיר קֶשֶׁר, וְאֵין לִי שׁוּם דֶּרֶךְ לַעֲצֹר אֶת הַשַּׁיָּרָה.

נִסִּיתִי לְסַמֵּן, לְאוֹתֵת וּלְנַפְנֵף, אֲבָל הַשַּׁיָּרָה הִמְשִׁיכָה בִּדְרָכָהּ.

רַק לְאַחַר שָׁעָה וָחֵצִי שֶׁל טִרְטוּר עַל גַּבֵּי הָרֵיאוֹ הַמְטַלְטֵל, הַתַּרְגִּיל הִסְתַּיֵּם.

יָרַדְתִּי מֵהַמַּשָּׂאִית מֻתָּשׁ וַאֲבוּק אָבָק, וְאָז רָאִיתִי אֶת פָּבֶל עוֹצֵר עִם הָרֶכֶב שֶׁלִּי וּמִתְפּוֹצֵץ מִצְּחוֹק.

הוּא נָסַע בָּרֶכֶב הַנּוֹחַ שֶׁלִּי, וְאוֹתִי — הַמַּגָ"ד — הוּא הִשְׁאִיר לִנְסֹעַ עַל הָרֵיאוֹ, עִם הַקַּסְדָּה וְכָל הַטִּלְטוּלִים...

כָּכָה נִזְכֹּר אֶת פָּבֶל — עִם הַצְּחוֹק הַמִּתְגַּלְגֵּל, הַשֻּׁבָבוּת הַטּוֹבָה וְהַתְּעוּזָה שֶׁכֹּה אִפְיְנוּ אוֹתוֹ לְאֹרֶךְ כָּל דַּרְכּוֹ.

מִיכָאֵל סַעֲדָה, הַסַּמְ"פ, מְסַפֵּר

הִקְפִּיצוּ אוֹתָנוּ עֶרֶב אֶחָד לְתַדְלֵק בְּמִגְנָן בְּפַאֲתֵי הָעִיר עַזָּה. זֶה הָיָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת. לֹא הִתְחַשֵּׁק לְאַף אֶחָד לָצֵאת, אֲבָל זוֹ הָיְתָה הַמְּשִׁימָה שֶׁלָּנוּ.

יָצָאתִי עִם פָּבֶל בְּשַׁיָּרָה שֶׁהָיוּ בָּהּ מִסְפָּר כְּלֵי רֶכֶב לִמְשִׁימוֹת שׁוֹנוֹת. כָּל רֶכֶב הָיָה צָרִיךְ לְהָהִיוֹת "מֻשְׁמָט", כְּלוֹמַר — לְהִשָּׁאֵר בִּנְקֻדָּה מְסֻיֶּמֶת, לְבַצַּע אֶת הַמְּשִׁימָה, וּלְהַמְתִּין עַד שֶׁהַשַּׁיָּרָה תַּחֲזֹר וְתֶאֱסֹף אֶת הַכֵּלִים מֵאוֹתָהּ נְקֻדָּה.

כָּךְ, בִּפְשִׁיטוּת, הִגִּיעָנוּ לַמִּגְנָן, "נִזְרַקְנוּ" שָׁם, וְגִלִּינוּ שֶׁאֵין שָׁם אִישׁ — לְבַד מִטַּנְק אֶחָד שֶׁנִּשְׁאַר לְאַבְטֵחַ אֶת הַמִּגְנָן. הַפְּלוּגָה עֲדַיִן הָיְתָה בְּמְשִׁימָה וְלֹא עָמְדָה לְהַגִּיעַ בַּשָּׁעָה הַקְּרוֹבָה.

פָּבֶל לֹא הִיסֵּס אַף לֹא לְרֶגַע. הוּא פָּשׁוּט שָׁלַף מֵאֵיזֶה מָקוֹם כִּסֵּא, נִשְׁעַן עַל הַמַּשָּׂאִית, בְּקֶשֶׁ שֶׁלֹּא נַפְרִיעַ לוֹ — וּפָשׁוּט הָלַךְ לִישׁוֹן...

לְלֹא חֶשֶׁשׁ וּלְלֹא מוֹרָא מִן הַסְּבִיבָה הָעוֹיֶנֶת.

בָּרֶגַע שֶׁהֵחֵלוּ הַטַּנְקִים לְהִתְקָרֵב, הוּא קָרָא לַסַּמְגַּ"ד, שֶׁהָיָה אָמוּר לְנַהֵל אֶת סֶבֶב הַתִּדְלוּק, שֶׁלֹּא יַפְרִיעַ לוֹ — וְשֶׁהוּא יְנַהֵל אֶת הָעִנְיָן.

בִּמְקוֹם לְסַבֵּךְ אֶת הַמַּצָּב, פָּבֶל פָּשׁוּט הִכְוִוין בְּיָעִילוּת רַבָּה אֶת הַטַּנְקִים, וְתִדְלֵק שְׁנֵי טַנְקִים בְּמַקְבִּיל. הוּא סִדֵּר אֶת הַתְּנוּעָה בְּאוֹפֶן שֶׁכָּל טַנְק יָכוֹל הָיָה לְסַיֵּם אֶת הַתִּדְלוּק וּלְפַנּוֹת מִיָּד וּבְבַטָּחוֹן אֶת הָאֵזוֹר, כְּדֵי לְאַפְשֵׁר לַטַּנְק הַבָּא לְהִיכָּנֵס לַנְּקֻדָּה.

תּוֹךְ דַּקּוֹת סְפוּרוֹת הַמְּשִׁימָה הֻשְׁלְמָה.

כָּךְ, בְּפַשְׁטוּת הַמַּאֲפְיֶנֶת אוֹתוֹ, בְּלִי לְסַבֵּךְ אֶת הַטַּנְקִים, בְּלִי לִיצֹר בְּעָיוֹת בְּטִיחוּת וּבְלִי לַחְשֹׂף אֶת הַכּוֹחוֹת לְסִכּוּנִים מְיֻתָּרִים.

זֶהוּ רַק סִפּוּר קָטָן אֶחָד, אֲבָל הוּא מְסַפֵּר הַרְבֵּה עַל פָּבֶל.

אֵין הַפְעָלָה אַחַת שֶׁבָּהּ פֶּבֶל לֹא דָּאַג לְכֻלָּנוּ.

הוּא אִרְגֵּן תְּרוּמוֹת וְרְכִישׁוֹת מֻרְכָּזוֹת שֶׁל צִיּוּד צְבָאִי מַשְׁלִים בְּמְחִירֵי עֲלוּת. תָּמִיד דָּאַג לְטֶלְוִיזְיָה, לְמַקְרֵר, לְכִסְאוֹת נוֹחַ וּלְשָׁאָר הַפִּנּוּקִים שֶׁהָפְכוּ אֶת הַשְׁהִיָּה לְנֶעִימָה יוֹתֵר.

אָפִלּוּ פַּעַם אַחַת הִלְבִּישׁ עָלַי בְּהַפְתָּעָה מַכְשִׁיר עִסּוּי שֶׁהֵבִיא עִמּוֹ.

תָּמִיד הָיִינוּ רוֹאִים אוֹתוֹ בֵּין הַמְּשִׂימוֹת בְּפִיגָ'מָה בֵּיתִית וּבְנַעֲלֵי בַּיִת, כְּמוֹ סַבָּא טוֹב וְאָהוּב, עִם כּוֹס תֵּה בַּיָּד, מַשְׁגִּיחַ מִן הַצַּד שֶׁלְּכֻלָּם נָעִים וְטוֹב.

הוּא יֶחְסַר לָנוּ מְאֹד בַּמְּשִׂימוֹת הַבָּאוֹת.

גַּיא אַסְרָף, הָרַסְ"פ, כּוֹתֵב

חָבֵר יָקָר, קָשֶׁה לְדַבֵּר עָלֶיךָ בִּלְשׁוֹן עָבָר.

יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁחֲבֵרִים אֲמִתִּיִּים נוֹטִים לְהִתְחַכֵּךְ זֶה בָּזֶה, וְזֹאת מִפְּנֵי שֶׁלְּחָבֵר אֱמֶת אִכְפַּת מֵחֲבֵרוֹ.

פָּבֶל, אֲנִי זָכִיתִי לְהִתְחַכֵּךְ אִתְּךָ לֹא מְעַט.

מִתּוֹךְ אוֹתָם חִכּוּכִים לָמַדְתִּי לְהַכִּיר אוֹתְךָ בֶּאֱמֶת — אֶת הַפְּנִימִיּוּת שֶׁלְּךָ, אֶת הָאִכְפַּתִיּוּת וְאֶת גֹּדֶל לִבְּךָ.

תָּמִיד קָרָאתִי לְךָ "דֵּבּוֹן אִכְפַּת־לִי", וְלֹא בְּמִקְרֶה. כָּל כָּךְ אָהַבְתִּי שֶׁאַחֲרֵי כָּל חִכּוּךְ לְשֵׁם שָׁמַיִם, מֵעוֹלָם לֹא פִּסְפַּסְתָּ אֶת הַתִּיקוּל הַקָּטָן עִם הַכָּתֵף הָרְחָבָה שֶׁלְּךָ, מִלּוּוֶה בְּחִיּוּךְ רָחָב, עִם שְׁנֵי הַחֲדָדִים הַמְנֻפָּחִים שֶׁלְּךָ, וּבְלִוּוּי מַטְעַמִּים לַיְשִׁיבָה שֶׁל אַחֲרֵי הַחִכּוּךְ.

וְאָז הָיִינוּ יוֹשְׁבִים לְאֵיזוֹ שִׂיחַת נֶפֶשׁ, אוֹ סְתָם לְשִׂיחַת חֻלִּין — שֶׁגַּם בָּהּ תָּמִיד הָיָה עֹמֶק.

זִכָּרוֹן מָתוֹק שֶׁנוֹתַר לִי מִמְּךָ הוּא מִמִּשְׁימָה שֶׁנִּשְׁלַחְנוּ אֵלֶיהָ יַחַד — הַכְנָסַת רֶכֶב אוֹשְׁקוֹשׁ סוֹלָר לָרְצוּעָה.

הַמְּשִׁימָה הִתְעַכְּבָה, וּמֵהַכְנָסָה אַחַת הָפְכָה לְעוֹד שָׁלוֹשׁ נַגְלוֹת שֶׁל הוֹצָאַת אוֹשְׁקוֹשׁ מַיִם, מִלּוּיוֹ וְהַכְנָסָתוֹ מֵחָדָשׁ. אֲנִי זוֹכֵר כַּמָּה קָשֶׁה הָיָה לְךָ הַשְּׁנוּי הַזֶּה.

וּבְכָל זֹאת, עִם כָּל הַקֹּשִׁי וְעִם כָּל הַבַּאֲסָה, הָיִיתָ זוֹרֵק לִי מִדֵּי פַּעַם, בְּלִוּוּי אוֹתוֹ תִּיקוּל כָּתֵף מֻכָּר, אֶת הַחִיּוּךְ הָרָחָב עִם שְׁנֵי הַחֲדָדִים הַמְנֻפָּחִים. וּבְאוֹתוֹ רֶגַע הַכֹּל הָיָה נִרְאֶה קַל יוֹתֵר.

אוֹהֵב אוֹתְךָ, אָח יָקָר.

תָּמִיד יִשָּׁאֵר לִי בַּלֵּב זִכָּרוֹן מָתוֹק מִמְּךָ.

יְהִי זִכְרְךָ בָּרוּךְ.

חֲבֵרְךָ לָעַד,

גַּיא אַסְרָף.

רַס"ן אַריאֵל גְרוֹסְבֶּרְג, מִי שֶׁהָיָה מְפַקֵּד הַפְּלוּגָה וְסַמְ"ד הַגְדוּד, מְסַפֵּר

בְּמַהֲלַךְ תַּרְגִּיל פְּלוּגָתִי בְּצְאֵלִים יָצָאנוּ לִנְסִיעָה אֲרֻכָּה בְּמִיֻּחָד. עָבַרְנוּ דֶּרֶךְ הַמַּכְתֵּשׁ הַקָּטָן וְיָרַדְנוּ לְכִוּוּן יָם הַמֶּלַח. לְאַחַר עֲצִירָה קְצָרָה הִמְשַׁכְנוּ בִּנְסִיעַת הַשַּׁיָּרָה, וּפִתְאוֹם נִשְׁמַע פִּצּוּץ חָזָק מִכִּוּוּן הַמַּשָּׂאִית שֶׁל פָּבֶל. עָשָׁן הֵחֵל לַעֲלוֹת מֵאֵזוֹר הַגַּלְגַּל, וּמִיָּד הִתְבָּרֵר שֶׁהַצְמִיג הִתְפּוֹצֵץ.

מְפַקֵּד הַתַּרְגִּיל עָצַר אֶת הַשַּׁיָּרָה וְהִגִּיעַ לַמָּקוֹם, אַךְ בְּמְהֵרָה הִתְבָּרֵר שֶׁאֵין בְּרְשׁוּתֵנוּ אֶת הַצִּיּוּד הַמַּתְאִים לְהַחְלָפַת הַגַּלְגַּל. מְפַקֵּד הַתַּרְגִּיל נָסַע לְהָבִיא אֶת הַצִּיּוּד הַנִּדְרָשׁ מִמָּקוֹם מֻרְחָק, וְכָךְ נוֹתַרְנוּ בְּאֶמְצַע כְּבִישׁ סְדוֹם, בְּלֵב הַמִּדְבָּר, עִם צְמִיג מְפוּנְצָ'ר וְלֹא דָּבָר לַעֲשׂוֹת.

אֲבָל פָּבֶל, כְּמוֹ פָּבֶל, לֹא הִתְכַּוֵּן לְבַזְבֵּז אֶת הַזְּמַן.

הוּא שָׁלַף אֶת הַטֶּלֶפוֹן שֶׁלּוֹ, פָּתַח אֶת הָאַפְּלִיקַצְיוֹת הָאֲהוּבוֹת עָלָיו, וְהֵחֵל לְצַלֵּם אוֹתָנוּ לְלֹא הַפְסָקָה. תּוֹךְ דַּקּוֹת הוּא הָפַךְ אֶת כָּל הַמַּצָּב הַמְּתַסְכֵּל לְמַסֶּכֶת שֶׁל צְחוֹק. הוּא צִלֵּם אוֹתָנוּ בְּכָל מִינֵי פִּילְטֶרִים מְצַחִיקִים, הוֹסִיף פָּנִים מְשֻׁנּוֹת, וְדָאַג שֶׁנַּעֲשֶׂה פְּרָצוּפִים וּתְנוּעוֹת מְגֻחָכוֹת שֶׁהִצְחִיקוּ אֶת כֻּלָּנוּ.

כָּזֶה הָיָה פָּבֶל – בְּכָל מַצָּב יָדַע לִמְצֹא אֶת הַדָּבָר שֶׁיַּעֲלֶה חִיּוּךְ עַל פְּנֵי הַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ.

הוּא גַּם לֹא הִפְסִיק לִדְאֹג לַפְּלוּגָה. פַּעַם אַחַת אָמַרְתִּי לוֹ בִּצְחוֹק:

"לַמְפוּצְ'קָה, לָמָּה אַתָּה לֹא דּוֹאֵג לִי?"

— כָּךְ הָיִיתִי מְכַנֶּה אוֹתוֹ.

מִיָּד, כְּאִלּוּ חִכָּה לָרֶגַע הַזֶּה, הוּא הֵבִיא לִי חֲגוֹרָה טַקְטִית. עַד הַיּוֹם אֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ.

וְלֹא רַק לִי. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵבִיא תְּרוּמוֹת, צִיּוּד אוֹ פִּנּוּקִים לַפְּלוּגָה, הוּא הָיָה דּוֹאֵג שֶׁכֻּלָּם יְקַבְּלוּ, שֶׁלְּאִישׁ לֹא יֶחְסַר, וְשֶׁכֻּלָּם יַרְגִּישׁוּ שֶׁחוֹשְׁבִים עֲלֵיהֶם.

כָּכָה אֲנִי זוֹכֵר אֶת פָּבֶל – אָדָם שֶׁהָיָה בּוֹ זְמַנִּית דְּאָגָה כֵּנָה לַאֲחֵרִים וְחוּשׁ הוּמוֹר נָדִיר. בַּדְּרָן, מְשַׂמֵּחַ לְבָבוֹת, וּמֵעַל הַכֹּל – אָדָם שֶׁתָּמִיד דָּאַג לְכֻלָּם.

שְׁמוּאֵל קוֹז'וּקִין, קְצִין הָרֶכֶב הַגְּדוּדִי, מְסַפֵּר

אֶת פָּבֶל הִכַּרְתִּי לִפְנֵי לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִים שָׁנָה. עָבַרְנוּ יַחַד שְׁלוֹשָׁה גְּדוּדִים, אֵין־סְפוֹר אִמּוּנִים, תַּעֲסוּקוֹת וִימֵי מִלּוּאִים.

כְּשֶׁהִגַּעְתִּי לַגְּדוּד הָרִאשׁוֹן שֶׁלִּי, פָּבֶל הָיָה אֶחָד הָאֲנָשִׁים הָרִאשׁוֹנִים שֶׁקִּבְּלוּ אוֹתִי. הוּא עָזַר לִי לְהִתְאַקְלֵם, לְהַכִּיר אֶת הָאֲנָשִׁים, אֶת הַנּוֹהָלִים וְאֶת הָרוּחַ הַמְיֻחֶדֶת שֶׁל הַגְּדוּד. הַרְבֵּה מֵהַהִשְׁתַּלְבוּת שֶׁלִּי בַּמַּעֲרֶכֶת הָיְתָה בִּזְכוּתוֹ.

לְאַחַר שֶׁנִּכְנַסְתִּי לְתַפְקִיד קְצִין הָרֶכֶב, לֹא הָיָה כִּמְעַט אִמּוּן אוֹ תַּעֲסוּקָה מִבְצָעִית שֶׁפָּבֶל לֹא הִתְנַדֵּב בָּהֶם לִהְיוֹת חֵלֶק מִצֶּוֶת הֶחָלוּץ.

הוּא תָּמִיד הָיָה מִן הָרִאשׁוֹנִים לְהַגִּיעַ וּמִן הָאַחֲרוֹנִים לַעֲזֹב. גַּם כְּשֶׁכֻּלָּם כְּבָר סִיְּמוּ אֶת מְשִׂימָתָם וְחָזְרוּ הַבַּיְתָה, פָּבֶל נִשְׁאַר עוֹד כְּדֵי לְהַשְׁלִים אֶת הַזִּכּוּי שֶׁל הָרְכָבִים וְלְוַדֵּא שֶׁהַכֹּל מְסֻדָּר וּמְטֻפָּל כָּרָאוּי.

בְּתְחִלַּת הַמִּלְחָמָה עָבַדְתִּי בְּקֶצֶב מְטוֹרָף, כְּמִי שֶׁפּוֹעֵל עַל "אוֹטוֹמָט". הַמְּשִׂימוֹת הִצְטַבְּרוּ וְהָעוֹמֶס הָיָה כָּבֵד, אֲבָל פָּבֶל לֹא שָׂכַח אוֹתִי לְרֶגַע. הוּא תָּמִיד דָּאַג, הִתְעַנְיֵן וְנִסָּה לַעֲזֹר בְּכָל דֶּרֶךְ אֶפְשָׁרִית.

כְּשֶׁיָּצָא לְקוּרְס מַדְרִיכֵי נְהִיגָה, הוּא רָאָה בַּתַּפְקִיד שְׁלִיחוּת שֶׁל מַמָּשׁ. הוּא לֹא הִסְתַּפֵּק בִּלְלִמּוֹד וּלְהַדְרִיךְ, אֶלָּא פָּעַל לְלֹא הֶרֶף כְּדֵי לְהָבִיא עוֹד אֲנָשִׁים לַקּוּרְס. בְּכָל פַּעַם שֶׁהִתְפַּנָּה מָקוֹם, הוּא הָיָה מְעַדְכֵּן אוֹתָנוּ מִיָּד וּמְבַקֵּשׁ שֶׁנִּשְׁלַח אֲנָשִׁים מַתְאִימִים.

פָּבֶל הָיָה אִישׁ מִקְצוֹעִי בְּמִלּוֹא מוּבַן הַמִּלָּה. הוּא הָיָה קַפְדָּן, יְסוֹדִי וְלֹא הִתְפַּשֵּׁר עַל אֵיכוּת. כְּחוֹנֵךְ וּכְמַדְרִיךְ הוּא הִצִּיב רָף גָּבוֹהַּ, אֲבָל עָשָׂה זֹאת מִתּוֹךְ דְּאָגָה אֲמִתִּית לַאֲנָשִׁים וְלַבִּטָּחוֹן שֶׁלָּהֶם.

אֶפְשָׁר הָיָה לִסְמֹךְ עָלָיו בְּכָל מְשִׂימָה. הוּא הָיָה מִתְנַדֵּב רִאשׁוֹן לְכָל אֶתְגָּר, מְבַצֵּעַ כָּל מְשִׂימָה בְּאַחֲרָיוּת וּבְמִסִּירוּת, וְתָמִיד שׁוֹאֵף לַתּוֹצָאָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר.

וְגַם בַּדְּבָרִים הַקְּטַנִּים הוּא בָּלַט. כְּשֶׁהִגִּיעוּ תְּרוּמוֹת לַפְּלוּגָה, הוּא הָיָה דּוֹאֵג לִשְׁמֹר צִיּוּד וּמַתָּנוֹת גַּם לְמִי שֶׁלֹּא הָיוּ נוֹכְחִים בְּאוֹתוֹ הָרֶגַע, כְּדֵי שֶׁאִישׁ לֹא יַרְגִּישׁ שֶׁנִּשְׁכַּח.

כּוֹאֵב הַלֵּב עַל אָדָם כָּזֶה שֶׁהָלַךְ מֵאִתָּנוּ.

אָדָם שֶׁל נְתִינָה, שֶׁל מִקְצוֹעִיּוּת, שֶׁל אַחֲרָיוּת וְשֶׁל רֵעוּת אֲמִתִּית.

יְהִי זִכְרוֹ בָּרוּךְ.

וְלָדִימִיר יוּדְלֶבִיץ', חֲבֵרוֹ שֶׁל פָּבֶל לַהֲגָה וְלַנָּשָׁק, מְסַפֵּר

אֲנִי הִגַּעְתִּי לְגְּדוּד בְּדֶצֶמְבֶּר 2007. מֵאוֹתוֹ רֶגַע אֲנִי וּפָבֶל הִתְחַבַּרְנוּ מִיָּד, וּמֵאָז עָשִׂינוּ יַחַד אֵין־סְפוֹר חֲוָיוֹת, הַרְבֵּה צְחוֹקִים וְלֹא מְעַט שְׁטֵיוֹת.

אֲפִלּוּ הַמַּג"ד שֶׁרָאָה אוֹתָנוּ יַחַד הָיָה נוֹהֵג לוֹמַר בְּחִיּוּךְ:

"הִנֵּה זֵינְגּוֹ וְרֵינְגּוֹ."

כָּל אֶחָד בַּגְּדוּד יָדַע שֶׁאִם מְחַפְּשִׂים אֶת וְלָדִימִיר — כַּנִּרְאֶה הוּא נִמְצָא לְיַד פָּבֶל.

אֶצְלֵנוּ תָּמִיד הָיָה אֹכֶל, שְׁתִיָּה וַאֲוִירָה טוֹבָה. הָאֹהֶל שֶׁלָּנוּ הָיָה תָּמִיד חַם, מְזֻמָּן וּמָלֵא אֲנָשִׁים. לֹא רַק הַנַּהֲגִים — כִּמְעַט כָּל הַגְּדוּד יָדַע שֶׁכְּשֶׁמַּגִּיעַ הָעֶרֶב, הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים מִתְחִילִים בְּאֹהֶל הַנַּהֲגִים.

בִּימֵי הָאִמּוּנִים רַבִּים מֵהַחַיָּלִים הָיוּ מְנַסִּים לִהְיוֹת כַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר קְרוֹבִים אֵלֵינוּ, כִּי אֶצְלֵנוּ תָּמִיד הָיוּ שִׂמְחָה, צְחוֹק, חֲבֵרוּת וַאֲוִירָה טוֹבָה.

פָּבֶל הָיָה אָדָם גָּדוֹל — לֹא רַק בְּמִמָּדָיו, אֶלָּא גַּם בְּלִבּוֹ. אָדָם חַם, טוֹב וְנָדִיב.

אֲנִי מַמָּשׁ נֶהֱנֵיתִי לִהְיוֹת חָבֵר שֶׁלּוֹ וְלִהְיוֹת צָמוּד אֵלָיו.

מֵאָז שֶׁהִגַּעְתִּי לַמִּלּוּאִים, אֲנִי וּפָבֶל כִּמְעַט תָּמִיד יָשַׁנּוּ יַחַד — בָּאֹהֶל, בַּפְּרִיקַסְט, בַּחֶדֶר בְּשִׁיזָפוֹן — לֹא מִשָּׁנָה אֵיפֹה, תָּמִיד הָיִינוּ בְּיַחַד.

פַּעַם אַחַת סֻפַּחְנוּ לְאִמּוּן שֶׁל גְּדוּד נַחַ"ל בְּרָמַת הַגּוֹלָן.

אֲנִי וּפָבֶל הִצְלַחְנוּ לְאַרְגֵּן בְּתוֹךְ לַיְלָה אֶחָד אֹהֶל מְסֻדָּר, תַּנּוּר חִמּוּם, שְׁתֵּי מִטּוֹת, מַקְרֵר וְעוֹד כָּל מִינֵי דְּבָרִים שֶׁהָפְכוּ אֶת הַמָּקוֹם לְבַיִת.

כְּשֶׁמַּג"ד הַנַּחַ"ל הִגִּיעַ לְבַקֵּר אֶת הַפְּלוּגָה, הוּא פָּשׁוּט נִשְׁאַר בְּהֶלֶם.

הוּא שָׁאַל:

"מֵאַיִן הַגַּעְתֶּם לְכָל זֶה?"

אֲבָל כָּל מִי שֶׁהִכִּיר אוֹתָנוּ יָדַע:

אֵיפֹה שֶׁפָּבֶל וַאֲנִי נִמְצָאִים — נִסְתַּדֵּר בְּכָל מַצָּב.

נֶהֱנֵיתִי מְאֹד לְפַגֵּשׁ אוֹתוֹ גַּם מֵחוּץ לַמִּלּוּאִים.

לָצֵאת אִתּוֹ לְדַיֵּג, לְהִפָּגֵשׁ בַּיַּעַר לְיַד מַנְגָּל, לְהִתְוַכֵּחַ אִתּוֹ קְצָת, לְהַרְגִּיז אוֹתוֹ בְּכַוָּנָה — וּלֵהָנוֹת מִכָּל רֶגַע.

הָאָדָם הַזֶּה חָסֵר לִי מְאֹד.

לֹא פַּעַם וְלֹא פַּעֲמַיִם אָמַרְתִּי לוֹ:

"פֶּשְׁקָה, אִם יוֹם אֶחָד יִקָּרֶה לְאֶחָד מֵאִתָּנוּ מַשֶּׁהוּ — אַתָּה תָּמִיד תֶּחְסַר לִי."

וְהַיּוֹם אֲנִי מֵבִין עַד כַּמָּה הַמִּלִּים הָאֵלֶּה הָיוּ אֲמִתִּיּוֹת.

יְהִי זִכְרוֹ שֶׁל פֶּשְׁקָה בָּרוּךְ.

רַס"ן (במיל') רֵעִי פֶּרֶץ, מִי שֶׁהָיָה מְפַקֵּד הַפְּלוּגָה, מְסַפֵּר

פָּבֶל הָיָה אָדָם שֶׁל נְתִינָה. הוּא הִשִּׁיג תָּמִיד תְּרוּמוֹת לַפְּלוּגָה, דָּאַג לְצִיּוּד מַשְׁלִים, לְשַׁפּוּר תְּנָאִים וּלְכָל דָּבָר שֶׁיָּכוֹל הָיָה לְהָקֵל עַל הַחַיָּלִים וּלְשַׁפֵּר אֶת אֵיכוּת הַשֵּׁרוּת. בְּכָל מָקוֹם שֶׁהִגַּעְנוּ אֵלָיו, הוּא חִפֵּשׂ דֶּרֶךְ לְהוֹסִיף, לְשַׁפֵּר וּלְדַאֵג שֶׁלַּאֲנָשִׁים יִהְיֶה טוֹב יוֹתֵר.

הָיָה בּוֹ מַעֲיַן נִיגּוּד מְיֻחָד בָּאִישִׁיּוּת. כְּלַפֵּי חוּץ הוּא הִקְרִין קַשְׁיחוּת, עַצְמָאוּת וְלִפְעָמִים גַּם מַחְסוֹם מְסֻיָּם. אֲבָל מִי שֶׁהִכִּיר אוֹתוֹ מִקָּרוֹב יָדַע שֶׁמֵּאֲחוֹרֵי הַמַּעֲטֶה הַזֶּה הִסְתַּתֵּר לֵב חַם וְרָגִישׁ בְּיוֹתֵר. הוּא דָּאַג לְכָל אֶחָד, הִתְעַנְיֵן בַּאֲנָשִׁים וְהָיָה אִכְפָּתִי לְצָרְכֵיהֶם.

פָּבֶל הָיָה מִתְנַדֵּב גַּם בַּזְּמַנִּים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר. לִפְעָמִים נִרְאָה הָיָה כְּאִלּוּ הוּא רוֹטֵן אוֹ מְקַטֵּר עַל הַמְּשִׁימָה, אֲבָל מִיָּד לְאַחַר מִכֵּן הָיָה הָרִאשׁוֹן לְהִתְיַצֵּב וְלָקַחַת עַל עַצְמוֹ אֶת הָאַחֲרָיוּת.

הוּא לָקַח עַל עַצְמוֹ נְסִיעוֹת אֲרֻכּוֹת, מַשִּׁימוֹת מַתִּישׁוֹת וּנְסִיעוֹת לַיְלָה קָשׁוֹת, מִתּוֹךְ הֲבָנָה שֶׁצָּרִיךְ לְבַצַּע אֶת הַמְּשִׁימָה וְשֶׁיֵּשׁ עַל מִי לִסְמֹךְ.

הָיָה לוֹ לֵב גָּדוֹל בְּמִיּוּחָד, וְלָכֵן גַּם כָּל כָּךְ הַרְבֵּה אֲנָשִׁים אָהֲבוּ אוֹתוֹ.

גַּם כְּשֶׁהָיָה מְסֻפָּח לִיחִידוֹת אַחֵרוֹת, הוּא תָּמִיד חָזַר לַפְּלוּגָה. הוּא הִרְגִּישׁ מְחֻיָּב לָאֲנָשִׁים, מְחֻבָּר לַפְּלוּגָה וְרָאָה בָּהּ בַּיִת.

אֲנִי זוֹכֵר שֶׁבְּכָל פַּעַם שֶׁעָשִׂינוּ "עַל הָאֵשׁ", פָּבֶל לֹא הִסְתַּפֵּק בְּמַה שֶׁהָיָה. הוּא הָיָה מוֹסִיף מִכִּיסוֹ פִּנּוּקִים, מַאֲכָלִים וְכָל מִינֵי הַשְׁלָמוֹת, גַּם כְּשֶׁיָּדַע שֶׁלֹּא יְקַבֵּל אֶת הַכֶּסֶף בַּחֲזָרָה. הָיָה לוֹ חָשׁוּב שֶׁלַּאֲנָשִׁים יִהְיֶה טוֹב, שֶׁיִּשְׂמְחוּ וְשֶׁיַּרְגִּישׁוּ שֶׁחוֹשְׁבִים עֲלֵיהֶם.

כָּזֶה הָיָה פָּבֶל — אָדָם שֶׁל לֵב, שֶׁל נְתִינָה, שֶׁל מְחֻיָּבוּת וְשֶׁל דְּאָגָה כֵּנָה לַאֲנָשִׁים שֶׁסְּבִיבוֹ.

יְהִי זִכְרוֹ בָּרוּךְ.

הֶסְפֵּד לְצִיּוּן שְׁלוֹשִׁים יוֹם לִפְטִירָתוֹ שֶׁל פֶּבֶל ז״ל

מַאת מִיכָאֵל סַעֲדָה, סַמ״פ שִׁנּוּעַ, חֲטִיבָה 460

מִשְׁפָּחָה יְקָרָה, חֲבֵרִים יְקָרִים,

אָמֶשׁ צִיַּנּוּ אֶת תַּעֲנִית י״ז בְּתַמּוּז. בְּיָמִים אֵלּוּ אָנוּ נִכְנָסִים לִשְׁלֹשֶׁת הַשָּׁבוּעוֹת — יְמֵי אֵבֶל לְאֻמִּי עַל חֻרְבַּן יְרוּשָׁלַיִם וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

בַּיּוֹם הַזֶּה, לִפְנֵי כְּאַלְפַּיִם שָׁנָה, נִפְרְצוּ חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם בִּידֵי הָרוֹמָאִים, לְאַחַר מָצוֹר קָשֶׁה. אֲבָל לֹא רַק הָאוֹיֵב מִבַּחוּץ הֵבִיא אֶת הַחֻרְבָּן. בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם הָיְתָה חֶבְרָה שְׁסוּעָה וּמְפֻלֶּגֶת. הָיוּ שֶׁבִּקְשׁוּ לְהִלָּחֵם וְלִפְרֹץ אֶת הַמָּצוֹר, הָיוּ שֶׁבִּקְשׁוּ לָשֵׂאת וְלָתֵת עִם הָרוֹמָאִים, וְהָיוּ שֶׁבִּקְשׁוּ לְהִשָּׁאֵר בְּתוֹךְ הָעִיר וּלְהִתְפַּלֵּל לְטוֹב.

עַל־פִּי דִּבְרֵי חֲזַ״ל, בִּירוּשָׁלַיִם הָיָה מָזוֹן שֶׁיָּכוֹל הָיָה לְהַסְפִּיק לְשָׁנִים רַבּוֹת שֶׁל מָצוֹר. אֲבָל הַמַּחֲלֹקֶת הֶעֱמִיקָה, הַשִּׂנְאָה גָּבְרָה, וּבְסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר נִשְׂרְפוּ מַחְסְנֵי הַמָּזוֹן בְּאֵשׁ הַמַּחֲלֹקֶת. אֲחִים נִלְחֲמוּ זֶה בָּזֶה, וּמִתּוֹךְ הַפִּרּוּד הַפְּנִימִי לֹא הִצְלִיחָה יְרוּשָׁלַיִם לַעֲמֹד בְּלַחַץ הַמָּצוֹר הָרוֹמָאִי.

הַחוֹמָה נִפְרְצָה. שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת נוֹסָפִים עוֹד הֶחֱזִיקוּ מַעֲמָד בַּחֲלָקִים מְסֻיָּמִים שֶׁל הָעִיר וּבְהַר הַבַּיִת. אֲבָל שׁוּב, הַסִּכְסוּךְ הָעָמֹק בֵּין הַפְּלָגִים לֹא אִפְשֵׁר לָהֶם לַעֲמֹד זֶה לְצַד זֶה בַּהֲגָנָה. וּבְתִשְׁעָה בְּאָב, בִּשְׁנַת 70 לַסְּפִירָה, פָּרְצוּ הָרוֹמָאִים לְהַר הַבַּיִת, הֶעֱלוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בָּאֵשׁ וְהֶחֱרִיבוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם.

וְהַצָּרוֹת לֹא תַּמּוּ. שִׁשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה לְאַחַר מִכֵּן, נִסּוּ הַיְּהוּדִים שׁוּב לִמְרֹד בָּרוֹמָאִים וּלְמַמֵּשׁ אֶת חֵרוּתָם הַלְּאֻמִּית. אֲבָל גַּם אָז, הַחֶבְרָה הַיְּהוּדִית הַמְסֻכְסֶכֶת לֹא הִצְלִיחָה לַעֲמֹד מְאֻחֶדֶת. לְאַחַר כְּשָׁלוֹשׁ שָׁנוֹת מֶרֶד נֶחְרְשָׁה יְרוּשָׁלַיִם, וְהָעָם הַיְּהוּדִי נָפֹץ לְכָל עֵבֶר, לְמַסַּע נְדוּדִים אָרֹךְ שֶׁל כְּאַלְפַּיִם שָׁנוֹת גָּלוּת.

מִשָּׁם בָּאנוּ. מִכָּל תְּפוּצוֹת הָעוֹלָם אָנוּ עוֹמְדִים כָּאן הַיּוֹם. וּפֶבֶל ז״ל, כְּעוֹלֶה חָדָשׁ, מַזְכִּיר לָנוּ אֶת הַסִּפּוּר הַזֶּה בְּגוּפוֹ וּבְחַיָּיו.

וְכָאן, עַל קִבְרוֹ, אֲנִי שׁוֹאֵל אֶת הַשְּׁאֵלָה הַקָּשָׁה:

אִלּוּ מִישֶׁהוּ אָז, לִפְנֵי כָּל הַצָּרוֹת שֶׁנִּתְכוּ עָלֵינוּ בַּתְּקוּפָה הַהִיא, הָיָה מַבִּיט עַל אָחִיו — גַּם עַל זֶה שֶׁאֵינוֹ מַסְכִּים עִם דַּעְתּוֹ — וְאוֹמֵר לוֹ:

״אַתָּה בָּחוּר טוֹב, אַתָּה״ —

אוּלַי כָּל זֶה לֹא הָיָה קוֹרֶה?

כִּי כְּשֶׁאָדָם מִסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב שֶׁבַּשֵּׁנִי, גַּם אִם הוּא אֵינוֹ מַסְכִּים עִם דֵּעָתוֹ, הַשֵּׁנִי מַתְחִיל לְהַבִּיט בַּטּוֹב שֶׁבּוֹ. וּמִשָּׁם הַמַּבָּט הַזֶּה מַמְשִׁיךְ הָלְאָה — אָדָם לְאָדָם, חָבֵר לְחָבֵר, עַם לְעַם — עַד שֶׁהָעוֹלָם כֻּלּוֹ לוֹמֵד לְהַבִּיט בַּטּוֹב שֶׁבַּזּוּלָת.

וְעַתָּה, כְּשֶׁאָנוּ עוֹמְדִים בְּתֹם יְמֵי הָאֵבֶל הַפְּרָטִי עַל פָּבֶל, וְנִכְנָסִים לִימֵי הָאֵבֶל הַלְּאֻמִּי עַל חֻרְבַּן הַבַּיִת, עַל הַגָּלוּת וְעַל כָּל הַצָּרוֹת שֶׁבָּאוּ בְּעִקְבוֹתֶיהָ — אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכָּל הַנּוֹכְחִים כָּאן לְהַמְשִׁיךְ אֶת דַּרְכּוֹ שֶׁל פָּבֶל ז״ל.

לְהַבִּיט זֶה בָּזֶה בְּעַיִן טוֹבָה. לִרְאוֹת אֶת הָאָדָם שֶׁמּוּלֵנוּ. וְלֹא לְפַחֵד לוֹמַר:

״אַתָּה בָּחוּר טוֹב, אַתָּה״.

וְאִם נַעֲשֶׂה כָּךְ, נִמְצָא שֶׁפָּבֶל מַמְשִׁיךְ לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם גַּם אַחֲרֵי לֶכְתּוֹ.

מִשְׁפָּחָה יְקָרָה וַחֲבֵרִים יְקָרִים,

מִי יִתֵּן וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ דְּבַר נְבוּאַת יְשַׁעְיָהוּ:

״בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח, וּמָחָה אֲדֹנָי אֱלֹהִים דִּמְעָה מֵעַל כָּל פָּנִים, וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ, כִּי אֲדֹנָי דִּבֵּר.״

יְהִי זִכְרוֹ שֶׁל פָּבֶל בָּרוּךְ.

גדס"מ 294

Слово составителя

Семья, друзья и все, кто хранит память о Павле.

Этот памятный сборник выходит спустя тридцать дней после ухода Павла из жизни.

Из рассказов о его жизни, из воспоминаний семьи, друзей, сослуживцев и командиров перед нами возникает образ по-настоящему особенного человека — человека доброго сердца, щедрой души, ответственности и искренней любви к людям.

На страницах этой книги можно найти не только воспоминания и истории. Между строк скрыты настоящие жизненные уроки. Павел оставил нам личный пример того, каким должен быть хороший человек, как нужно относиться к друзьям, к своему делу и к самой жизни.

Наверное, не случайно он часто обращался к людям своей простой и искренней фразой:

> **«Ты хороший парень, ты.»**

В этих простых словах отражена вся его жизненная философия — видеть в людях хорошее и верить в них.

Пусть воспоминания, собранные в этой книге, принесут нам хотя бы немного утешения. Пусть каждый из нас продолжит нести дальше тот свет, ту доброту и ту ответственность, которые Павел оставил после себя.

Наши мудрецы сказали:

> **«Жаль тех, кто ушёл и не может быть заменён»**
> (Талмуд, трактат Санхедрин, 111а).

Смысл этих слов прост и глубок: больно терять человека, которого невозможно заменить другим.

Светлая память Павлу.

Составитель:

Капитан запаса Михаэль Саада
Заместитель командира роты перевозок
Батальон обеспечения 294
Бригада 460

Капитан запаса Эрез Зада, командир роты

Памяти Павла Пятницкого

Павел был неотъемлемой частью жизни нашей роты.

Он был рядом всегда — с самого её создания и ещё задолго до этого. И главное — он был с нами на всём пути.

С 7 октября мне выпала честь провести рядом с ним сотни дней. Каждый раз, когда объявляли очередной сбор, он приходил без колебаний. Даже когда его временно прикомандировывали к другим подразделениям, он всегда находил способ как можно быстрее вернуться к нам.

Трудно представить нашу роту без него.

Павел был человеком, которого невозможно было не заметить. Крупный, яркий, с множеством идей и предложений. От его внимания не ускользала ни одна деталь. Его присутствие ощущалось везде, где бы он ни находился.

Снаружи он казался суровым и жёстким, но внутри был мягким и добрым человеком. У него было большое сердце. Он всегда переживал за окружающих и заботился о людях.

Иногда из-за этой заботы возникали споры и разговоры на повышенных тонах, но каждый такой спор заканчивался не только взаимопониманием, но и ещё большей дружбой.

Он постоянно находил способы поддержать нас в самые тяжёлые дни войны. Доставал подарки, организовывал приятные мелочи, заботился о том, чтобы всем что-то досталось и чтобы никто не остался без внимания.

Моя галерея до сих пор полна фотографий и смешных видео, которые снимал Павел. Они поднимали настроение всей роте. Там есть и ролики, где я танцую, и множество забавных кадров, над которыми мы смеялись вместе.

Павел принадлежал к редкому типу людей, которые не любят общаться через WhatsApp и предпочитают живой телефонный разговор. Почти не проходило недели, чтобы мы не созвонились.

Вчера вечером вся рота собралась на видеоконференцию, чтобы вспомнить Павла. Каждый рассказывал свои истории. Все вспоминали его с огромной теплотой — одновременно смеясь и сдерживая слёзы.

Михаэль, заместитель командира роты, рассказал:

«Год или два назад Павел позвонил мне и рассказал, что они с друзьями организуют бар-мицву для сына своего товарища, который умер несколько лет назад.

Он советовался со мной, какие тфилин лучше купить и сколько они стоят. Для него было очень важно, чтобы мальчик получил самые хорошие тфилин.

Во время войны Павел и для себя попросил помочь достать тфилин. И отдельно попросил никому об этом не рассказывать».

У Павла было тёплое еврейское сердце.

Он часто рассказывал мне, как в детстве в Украине учился в еврейской религиозной школе — Талмуд-Торе. А ещё постоянно предлагал мне послушать песни на идише, будучи уверенным, что я их обязательно знаю.

Одной из самых удивительных черт Павла было его отношение к родителям.

Он жил вместе с ними и заботился о них с исключительной преданностью. Следил за всеми их нуждами, помогал во всём.

Каждый раз, когда ему требовалось получить увольнение или ненадолго покинуть резервную службу, это было только ради того, чтобы отвезти родителей на обследование, помочь им решить срочные вопросы или просто быть рядом.

Такое уважение и забота о родителях сегодня встречаются нечасто, и именно за это его особенно ценили.

...

Павел, ты хороший парень, ты!

Светлая память тебе.

Люблю тебя, уважаю и уже очень скучаю.

Эрез.

Так простился с Павлом Юрий Кузьминов — товарищ по оружию, по дороге и по обучению вождению

Павел, мой дорогой брат

Семнадцать лет назад мы встретились впервые.

Я помню, как ты стоял передо мной — серьёзный, профессиональный человек, человек, который знает своё дело. А я тогда чувствовал себя немного мальчишкой среди опытных людей и ещё не понимал, как быстро ты войдёшь в моё сердце.

Ты подошёл ко мне так, будто мы знакомы уже много лет.

Ты сразу принял меня — без лишних вопросов и без дистанции.

Уже в ту первую неделю резервистской службы ты пригласил меня пойти с вами выпить немного пива в пабе на базе Цеэлим — и именно там началось что-то особенное.

С тех пор я привязался к тебе как к старшему брату, о котором всегда мечтал.

Может быть, потому что я вырос среди двух сестёр, в нашей дружбе было что-то, что давало мне ощущение брата — человека, на которого можно положиться, с которым можно смеяться и знать, что он всегда рядом.

Я никогда не забуду все наши маленькие и большие моменты вместе.

Наш смех на базе, прозвища, которые мы придумывали каждому, кто проходил мимо, и то, как у тебя всегда находилось что-то смешное сказать.

У тебя был особый дар — находить нужную фразу, рассмешить именно в тот момент, когда это было нужно, и поднять настроение всем вокруг.

Все видели в тебе взрослого, профессионального и уважаемого человека.

Но те, кто знал тебя по-настоящему, знали, что в тебе есть огромное сердце, настоящая дружба и особенная душа.

Мне будет тяжело приезжать на базу и не видеть тебя.

Мне будет не хватать нашей договорённости — держать кровати рядом друг с другом.

Мне будут не хватать твоих точных фраз, тех самых, которые попадали прямо в цель.

Мне будет не хватать твоего звонка каждое утро — именно в тот момент, когда у меня совсем нет времени говорить...

А сегодня я бы отдал всё, чтобы получить от тебя ещё один такой звонок.

Я мог бы говорить с тобой часами, днями напролёт.

Просто знай, Павел: ты навсегда высечен в моём сердце.

Я всегда буду помнить тебя таким, каким ты был — радующимся жизни, улыбающимся, смешным и настоящим.

Спасибо тебе за дружбу.

Спасибо за честь знать тебя.

Спасибо за все наши моменты вместе.

Я скучаю по тебе, мой брат.

Моя Душнилка ❤️

От меня, Юра.

Подполковник запаса Итай Наамат, бывший командир батальона обеспечения 294, рассказывает

В 2000 году я проходил курс офицеров бронетанковых войск в Шизафоне (КАКАШ). Павел был водителем нашего закреплённого «Хаммера» — он сопровождал нас на учениях, навигационных тренировках и во всех случаях, когда требовалась военная техника.

Формально он был «просто водителем», но на самом деле являлся полноценной частью нашей команды. Он был близким другом командира курса Морана Омера — нынешнего бригадного генерала, начальника управления планирования и командира 36-й дивизии. Павел общался с ним на равных, шутил с ним и поддерживал тёплые дружеские отношения.

На протяжении всего курса он был рядом с нами днём и ночью. Спал вместе с нами в самых тяжёлых полевых условиях, разделял все трудности и был частью общего пути, который мы проходили вместе.

Спустя годы, когда я встретил Павла уже на резервистской службе, он каждый раз спрашивал меня, как дела у Морана Омера, своего бывшего командира.

И всегда говорил с полной уверенностью:

> «Он ещё станет генералом. Он станет начальником Генерального штаба, а мы будем говорить, что это мы его вырастили».

После смерти Павла я разыскал номер телефона бригадного генерала Морана Омера. Для меня было важно сообщить ему о случившемся и рассказать, как внимательно Павел все эти годы следил за его карьерой и радовался каждому его успеху.

Моран был глубоко потрясён этой новостью и искренне скорбел, хотя не видел Павла уже около двадцати пяти лет. Казалось, что Павел своим особым чутьём ещё тогда сумел увидеть тот путь, по которому Моран пойдёт вперёд.

Итай продолжает:

> «Наши отношения с Павлом давно вышли за рамки отношений командира и солдата. Не случайно он всегда подходил ко мне и говорил свою знаменитую фразу:
>
> “Ты хороший парень, ты.”»

Я вспоминаю одно из учений, когда мы ехали из Шизафона на базу Сайярим.

Павел сопровождал колонну на грузовике «Рео» — тяжёлой машине без крыши, на которой ездить было крайне неудобно.

Когда мы остановились на привал посреди маршрута, Павел предложил снять колонну с дрона, который привёз с собой.

Мы договорились, что на десять минут он пересядет в мой автомобиль, а я, как командир батальона, сяду в «Рео» и буду сопровождать колонну. Павел снимет красивые кадры с воздуха, затем я дам команду остановиться, и каждый вернётся на своё место.

Но как только я забрался в «Рео», выяснилось, что у меня вообще нет радиостанции и никакой возможности связаться с колонной.

Я пытался махать руками, подавать сигналы, как-то привлечь внимание, но колонна спокойно продолжала движение.

Только спустя полтора часа бесконечной тряски на этом грузовике учение закончилось.

Я слез с машины весь уставший и покрытый пылью.

И тут увидел Павла.

Он подъехал на моём удобном автомобиле и буквально покатывался со смеху.

Получилось так, что он всю дорогу ехал с комфортом в моей машине, а меня — командира батальона — оставил трястись на старом «Рео» в каске и пыли.

Вот таким мы и будем помнить Павла — с его заразительным смехом, добрым озорством и смелостью, которые сопровождали его всю жизнь.

Светлая память тебе, Павел.

Михаэль Саада, заместитель командира роты, рассказывает

Однажды вечером нас срочно подняли на задачу по заправке техники в укреплённом пункте на окраине города Газа. Это было сразу после исхода субботы. Никому не хотелось выезжать, но это была наша работа.

Я выехал вместе с Павлом в составе колонны, где каждая машина выполняла свою задачу. Некоторые машины должны были остаться в определённых точках, выполнить своё задание и ждать возвращения колонны, которая позже забирала их обратно.

Так мы и добрались до этого укреплённого пункта. Нас там просто оставили, и вскоре выяснилось, что кроме одного танка, который охранял место, там никого нет. Основные силы всё ещё находились на задании и должны были прибыть не раньше чем через час.

Павел ни секунды не растерялся.

Он откуда-то достал стул, прислонился к грузовику, попросил его не беспокоить и... просто лёг спать.

Без страха. Без малейшего волнения. Посреди враждебной территории.

Когда танки начали подъезжать, Павел окликнул заместителя командира батальона, который должен был руководить заправкой, и сказал ему не вмешиваться — он сам всё организует.

И действительно организовал.

Вместо того чтобы усложнять ситуацию, Павел быстро и грамотно направлял танки и одновременно заправлял две машины.

Он выстроил процесс так, что каждый танк после заправки мог сразу безопасно покинуть площадку, освобождая место следующему.

Через считанные минуты задача была выполнена.

Так, как это всегда делал Павел — спокойно, просто и эффективно. Без лишней суеты, без создания проблем и без ненужного риска для людей.

Это всего лишь одна история, но она очень многое говорит о Павле.

Не было ни одной операции, во время которой он бы не заботился о нас.

Он организовывал сбор пожертвований и совместные закупки необходимого военного снаряжения по себестоимости. Всегда находил телевизор, холодильник, складные кресла и другие мелочи, которые делали тяжёлую службу немного комфортнее.

Однажды он даже неожиданно надел на меня массажёр, который привёз с собой.

Между заданиями мы часто видели его в домашней пижаме и тапочках.

Он был похож на доброго дедушку: сидел с чашкой чая в руках и следил за тем, чтобы всем вокруг было хорошо и уютно.

Таким мы его и запомним.

И нам будет очень не хватать его в будущих задачах.

Гай Асраф, старшина роты, пишет

Дорогой друг, тяжело говорить о тебе в прошедшем времени.

Говорят, что настоящие друзья иногда спорят и сталкиваются характерами. И это потому, что настоящему другу не всё равно.

Павел, мне посчастливилось немало «тереться» с тобой по жизни.

Именно через эти споры и разногласия я узнал тебя по-настоящему — твою душу, твою заботу о людях и огромное сердце.

Я всегда называл тебя **«добрым медвежонком»**, и не случайно.

Мне так нравилось, что после каждого нашего спора — даже самого горячего, но всегда ради дела — ты никогда не забывал подойти ко мне, слегка толкнуть своим широким плечом, улыбнуться своей широкой улыбкой с двумя пухлыми щеками и принести что-нибудь вкусное для нашей традиционной посиделки после спора.

А потом мы садились поговорить по душам или просто поболтать о жизни.

И даже в самых обычных разговорах с тобой всегда была глубина.

Особенно тёплое воспоминание связано у меня с одной нашей совместной задачей — доставкой топливного автомобиля «Ошкош» в сектор Газа.

Задание неожиданно затянулось. Вместо одной поездки нам пришлось выполнить ещё три рейса: вывезти водовоз «Ошкош», заполнить его и снова завести внутрь.

Я помню, как тяжело ты воспринял это изменение планов.

Но несмотря на усталость, раздражение и разочарование, ты время от времени всё равно подходил ко мне, дружески толкал плечом и дарил свою широкую улыбку с теми самыми пухлыми щеками.

И в этот момент всё сразу казалось легче.

Я люблю тебя, дорогой брат.

В моём сердце навсегда останется светлая и тёплая память о тебе.

Светлая тебе память.

Твой друг навсегда,

Гай Асраф.

Майор Ариэль Гроссберг, бывший командир роты и заместитель командира батальона, вспоминает

Во время одного ротного учения на базе Цеэлим мы отправились в особенно долгий марш. Мы проехали через Малый кратер и спустились в сторону Мёртвого моря. После короткой остановки колонна продолжила движение, как вдруг со стороны грузовика Павла раздался громкий хлопок. Из-под колеса пошёл дым, и сразу стало понятно — лопнула шина.

Руководитель учения остановил колонну и подъехал к месту происшествия. Однако очень быстро выяснилось, что у нас нет нужного оборудования для замены колеса. Командир уехал искать необходимый инструмент, а мы остались посреди шоссе Сдом, прямо в пустыне, с пробитым колесом и без какого-либо занятия.

Но Павел, как всегда, не собирался терять время зря.

Он достал телефон, открыл свои любимые приложения и начал без остановки снимать нас на видео.

Через несколько минут вся эта досадная ситуация превратилась в настоящее комедийное шоу. Он снимал нас с разными смешными фильтрами, добавлял забавные

эффекты, заставлял строить нелепые рожицы и делать глупые движения, от которых все вокруг буквально покатывались со смеху.

Таким был Павел.

В любой ситуации он умел найти что-то, что заставляло людей улыбнуться.

Он никогда не переставал заботиться о нашей роте.

Однажды я в шутку сказал ему:

— «Лампучка, а почему ты обо мне не заботишься?»

Так я его называл.

И тут же, словно только и ждал этого вопроса, он принёс мне тактический ремень.

Я пользуюсь им до сих пор.

И не только со мной он был таким.

Каждый раз, когда Павел доставал для роты пожертвования, полезное снаряжение или какие-нибудь приятные мелочи, он следил за тем, чтобы все получили свою часть, чтобы никого не забыли и чтобы каждый чувствовал, что о нём заботятся.

Именно таким я помню Павла — человеком, в котором удивительным образом сочетались искренняя забота о людях и редкое чувство юмора.

Весёлый, умеющий поднять настроение каждому.

И прежде всего — человек, который всегда заботился обо всех вокруг.

Шмуэль Кожокин, офицер автомобильной службы батальона, вспоминает

С Павлом я познакомился больше двадцати лет назад.

Мы вместе прошли через три батальона, бесчисленное количество учений, оперативных дежурств и резервистских сборов.

Когда я пришёл в свой первый батальон, Павел был одним из первых людей, кто принял меня. Он помог мне освоиться, познакомиться с людьми, понять порядок службы и почувствовать особый дух подразделения. Во многом именно благодаря ему я смог быстро стать частью коллектива.

Позже, когда я занял должность офицера автомобильной службы, почти не было ни одного учения или оперативной задачи, на которые Павел не вызвался бы добровольцем в составе передовой группы.

Он всегда был одним из первых, кто приезжал, и одним из последних, кто уходил.

Даже когда все уже завершали работу и возвращались домой, Павел оставался, чтобы закончить сдачу техники и убедиться, что всё приведено в порядок и оформлено как положено.

В начале войны я работал в бешеном темпе, словно на автопилоте. Задачи накапливались одна за другой, нагрузка была огромной.

Но Павел ни на минуту не забывал обо мне.

Он всегда интересовался, как у меня дела, переживал и старался помочь любым возможным способом.

Когда он прошёл курс инструкторов по вождению, то относился к этому не просто как к новой должности, а как к настоящей миссии.

Он не ограничивался тем, что сам учился и обучал других.

Он постоянно искал новых кандидатов для курса. Каждый раз, когда освобождалось место, он сразу сообщал нам и просил направить подходящих людей.

Павел был настоящим профессионалом во всём смысле этого слова.

Он был требовательным, внимательным к деталям и никогда не соглашался на компромиссы в вопросах качества.

Как наставник и инструктор он устанавливал высокую планку, но делал это исключительно из искренней заботы о людях и об их безопасности.

На него можно было положиться в любой задаче.

Он первым вызывался на самые сложные поручения, выполнял каждую миссию с полной ответственностью и самоотдачей и всегда стремился добиться наилучшего результата.

Но особенно ярко он проявлял себя в мелочах.

Когда в роту поступали пожертвования или подарки, Павел обязательно откладывал часть для тех, кто в этот момент отсутствовал, чтобы никто не почувствовал себя забытым.

Больно осознавать, что такого человека больше нет рядом с нами.

Человека, который всю свою жизнь отдавал другим.

Человека высокой профессиональной культуры, ответственности и настоящего товарищества.

Светлая память Павлу.
Пусть его память будет благословенна.

Владимир Юдлевич, друг Павла по службе и по жизни, вспоминает

Я пришёл в батальон 294 в декабре 2007 года. С самого первого дня мы с Пашей очень сильно подружились. С тех пор у нас было бесчисленное количество совместных учений, сборов, приключений и, конечно, весёлых историй.
Даже командир батальона, когда видел нас вместе, всегда с улыбкой говорил:

«Ну вот, опять Зинго и Ринго!»

Каждый в батальоне знал: если ищешь Володю — значит, где-то рядом обязательно Паша.
У нас всегда была еда, чай, кофе и хорошее настроение. Наша палатка была тёплой, уютной и постоянно полной людей.
Не только водители — практически весь батальон знал, что вечером жизнь кипит именно в палатке водителей.
На учениях многие старались держаться поближе к нам, потому что рядом с Пашей всегда были смех, дружеская атмосфера и ощущение дома даже в самых тяжёлых условиях.

Паша был большим человеком во всех смыслах этого слова. Не только внешне, но прежде всего душой. Добрый, щедрый, отзывчивый и по-настоящему тёплый человек.

Мне невероятно повезло быть его другом.
С самого начала моей службы в резерве мы практически всегда жили вместе — в палатках, в сборных домиках, в комнатах на базе Шизафон. Неважно где — мы всегда были рядом.
Однажды нас прикомандировали к учениям батальона «Нахаль» на Голанских высотах. За одну ночь мы с Пашей сумели организовать себе настоящий уголок: палатку, обогреватель, две кровати, холодильник и всё необходимое для жизни.
Когда командир батальона «Нахаль» пришёл посмотреть, как мы устроились, он был просто поражён.

Он спросил:
«Откуда у вас всё это?»
Но все, кто нас знал, понимали:
Где Паша и Володя — там всегда найдётся выход из любой ситуации.
Мне очень нравилось встречаться с ним и в гражданской жизни.
Ходить вместе на рыбалку, встречаться в лесу у мангала, немного спорить с ним, подшучивать над ним и просто наслаждаться общением.
Мне его очень не хватает.
Не раз и не два я говорил ему:

Пашка, если когда-нибудь что-то случится с одним из нас — ты всегда будешь мне очень не хватать.

Сегодня я понимаю, насколько правдивыми были эти слова.

Светлая память тебе, Паша.
Ты навсегда останешься в моём сердце.

Майор (в запасе) Ре́и Перец, бывший командир роты, вспоминает

Паша был человеком, который всегда жил ради других. Он постоянно находил для роты пожертвования, доставал дополнительное снаряжение, улучшал бытовые условия и делал всё возможное, чтобы солдатам служилось легче и комфортнее. Куда бы мы ни приезжали, Паша сразу думал, что ещё можно улучшить и как сделать людям лучше.

В его характере был удивительный контраст. Снаружи он казался жёстким, независимым, иногда даже немного закрытым человеком. Но те, кто знал его по-настоящему, понимали, что за этой внешней суровостью скрывается очень доброе, тёплое и чувствительное сердце. Он переживал за каждого, интересовался людьми и всегда был готов помочь.

Паша никогда не прятался от трудностей. Даже в самые тяжёлые моменты он первым вызывался на задания. Иногда со стороны могло показаться, что он ворчит или недоволен, но буквально через минуту уже был первым, кто брал ответственность на себя и шёл выполнять задачу.

Он брал на себя дальние поездки, тяжёлые ночные рейсы и самые утомительные задания, потому что понимал: работу нужно делать, а товарищи должны знать, что на него можно положиться.

У Паши было огромное сердце, и именно поэтому его любили так много людей.

Даже когда его временно прикомандировывали к другим подразделениям, он всегда возвращался в свою роту. Он чувствовал себя частью коллектива, был предан своим людям и воспринимал роту как настоящий дом.

Я хорошо помню наши посиделки у мангала. Паша никогда не ограничивался тем, что уже было. Он постоянно покупал за свои деньги дополнительные продукты, угощения и разные мелочи для всех. И даже если понимал, что никто ему этих денег не вернёт, его это совершенно не волновало. Для него было важно, чтобы людям было хорошо, чтобы они улыбались и чувствовали заботу.

Таким был Паша — человек с большим сердцем, человек, который умел отдавать, брать на себя ответственность и искренне заботиться о тех, кто был рядом.

Светлая память о нём навсегда останется в наших сердцах.
Пусть его память будет благословенна.

Речь Михаила Саады на тридцатый день после ухода Павла

Дорогая семья, дорогие друзья.

Вчера мы отмечали пост **17 Тамуза**.

Именно с этого дня начинаются **Три недели национального траура** — дни памяти о разрушении Иерусалима и Храма.

В этот день, почти две тысячи лет назад, римляне прорвали стены Иерусалима после долгой осады. Но разрушил город не только враг снаружи.

Внутри самого Иерусалима народ был разделён.

Одни хотели продолжать воевать.
Другие считали, что нужно договариваться с римлянами.
Третьи предпочитали оставаться в осаде и молиться.

Мудрецы рассказывают, что запасов продовольствия в городе хватило бы на многие годы.

Но ненависть между людьми стала сильнее здравого смысла.

Сожгли собственные склады с едой.

Евреи убивали евреев.

Именно внутренний раскол сделал город слабым.

Стены были прорваны.

Ещё три недели защитники держались, но снова распри не позволили им стоять плечом к плечу.

Девятого ава римляне вошли на Храмовую гору, сожгли Храм и разрушили Иерусалим.

Но и после этого беды не закончились.

Спустя шестьдесят с небольшим лет евреи снова подняли восстание, пытаясь вернуть себе свободу.

Но снова внутренние раздоры оказались сильнее единства.

После нескольких лет борьбы Иерусалим был окончательно уничтожен, а еврейский народ оказался рассеян по всему миру почти на две тысячи лет.

Вот откуда мы пришли.

Сегодня здесь стоят люди, приехавшие со всех концов света.

И Павел, как репатриант, своей жизнью постоянно напоминал нам об этой истории.

И сейчас, стоя у его могилы, я задаю себе один очень тяжёлый вопрос.

А что было бы, если бы тогда кто-нибудь посмотрел на своего брата — даже на того, с кем был не согласен — и просто сказал ему:

«Ты хороший человек.»

Может быть...

Может быть, тогда всего этого не произошло бы.

Потому что когда ты видишь добро в другом человеке, даже если не разделяешь его мнение, он тоже начинает видеть добро в тебе.

Потом он увидит добро в следующем человеке.

И так постепенно весь мир начинает смотреть друг на друга добрыми глазами.

Сегодня заканчиваются наши личные дни траура по Павлу.

И одновременно начинаются дни национальной скорби по разрушению Храма и всем бедам, которые пережил наш народ.

И поэтому я хочу попросить каждого из вас продолжить путь Павла.

Смотреть друг на друга добрым взглядом.

Замечать хорошее.

И не бояться сказать человеку рядом простые слова, которые Павел так любил повторять:

«Ты хороший парень.»

Если мы будем жить именно так, значит, Павел продолжит делать этот мир лучше даже после своего ухода.

Дорогая семья, дорогие друзья.

Пусть исполнится пророчество пророка Исаии:

«И уничтожит Господь смерть навеки, и отрёт слёзы со всех лиц, ибо Господь сказал это.»

Светлая память Павлу.
Пусть его душа покоится с миром.